

Bonum Pankki Oyj

TOIMINTAKERTOMUS

JA TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2024

SISÄLLYS

Hallituksen katsaus kaudelta 1.1.-31.12.2024	4
POP Pankki -ryhmä ja POP Pankkien yhteenliittymä	4
Toimintaympäristö	6
Taloudellinen asema	7
Luottoluokitus	10
Osakkeet ja oma pääoma	10
Riskien ja vakavaraisuuden hallinta sekä riskiasema	11
Sisäinen valvonta	15
Sisäinen tarkastus	15
Bonum Pankin hallinto ja henkilöstö	15
Tilintarkastus	16
Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä	16
Palkitsemisjärjestelmä	16
Keskeisimmät ulkoistetut toiminnot	17
Talletussuoja	18
Yhteiskuntavastuu	18
Tilikauden jälkeiset tapahtumat	18
Vuoden 2025 näkymät	18
Hallituksen esitys voitonjaosta	18
BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2024	19
Tuloslaskelma	19
Laaja tuloslaskelma	19
Tase	20
Laskelma oman pääoman muutoksista	21
Rahavirtalaskelma	22
LIITTEET	24
Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	24
Liite 2 Riskienhallinta	35
Liite 3 Korkotuotot ja -kulut	48
Liite 4 Palkkiotuotot ja -kulut, netto	49
Liite 5 Sijoitusten nettotuotot	49
Liite 6 Liiketoiminnan muut tuotot	50
Liite 7 Henkilöstökulut	50
Liite 8 Liiketoiminnan muut kulut	51
Liite 9 Poistot ja arvonalentumiset	51
Liite 10 Tuloverot	52
Liite 11 Rahoitusvarojen ja -velkojen tuloslaskelmaerät arvostusluokittain	53
Liite 12 Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	54
Liite 13 Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot ja arvostusmenetelmät	56
Liite 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	62
Liite 15 Käteiset varat	67
Liite 16 Lainat ja saamiset	67
Liite 17 Sijoitusomaisuus	68
Liite 18 Aineettomat hyödykkeet	69
Liite 19 Aineelliset hyödykkeet	70
Liite 20 Muut varat	71

Liite 21 Laskennalliset verot	71
Liite 22 Velat luottolaitoksille ja asiakkaille	74
Liite 23 Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta	75
Liite 24 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	78
Liite 25 Varaukset ja muut velat	79
Liite 26 Oma pääoma	79
Liite 27 Annetut ja saadut vakuudet	81
Liite 28 Taseen ulkopuoliset sitoumukset	81
Liite 29 Vuokrasopimukset	82
Liite 30 Lähipiiritiedot	84
Liite 31 Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	85
ALLEKIRJOITUKSET	86
TILINTARKASTUSKERTOMUS	88
ESEF-TILINPÄÄTÖKSEN VARMENNUSRAPORTTI	93

HALLITUKSEN KATSAUS KAUDELTA 1.1.-31.12.2024

Bonum Pankki Oyj (myöh. Bonum Pankki) kuuluu POP Pankkien yhteenliittymään ja vastaa 18 POP Pankin keskusluottolaitospalveluiden tuottamisesta, POP Pankki -ryhmän ulkoisen rahoituksen hankkimisesta, maksuliikenteestä, POP Pankki-asiakkaiden maksukorttien liikkeeseenlaskusta sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottamisesta.

Ulkoisessa liiketoiminnassaan Bonum Pankki tarjoaa palveluita, jotka ovat ryhmän strategian mukaisia ja koko ryhmän tarjontaa täydentäviä. Bonum Pankin ryhmän ulkoinen liiketoiminta koostuu pääosin vakuudellisten velkakirjalainojen ja vakuudettomien kulutusluottojen myöntämisestä. Bonum Pankin ryhmän sisäisen palvelutuotannon pyrkimys on rajoittaa ryhmän riippuvuutta ulkoisista palveluntarjoajista ja tehostaa koko ryhmän kustannusrakennetta.

Bonum Pankki laski huhtikuussa 750 miljoonan euron joukkovelkakirjalainaohjelmansa puitteissa liikkeelle viisivuotisen 50 miljoonan euron suunnatun joukkovelkakirjalainan sekä maksoi marraskuussa 30 miljoonan euron joukkovelkakirjalainan pois. Bonum Pankki laskee liikkeelle sijoitustodistuksia 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelman puitteissa ja ottaa vastaan rahamarkkinatalletuksia. Bonum Pankki hallinnoi POP Pankki -ryhmän korkoriskiä johdannaissopimuksilla. Bonum Pankki hallinnoi POP Pankki -ryhmän likviditeettisalkkua (LCR).

Bonum Pankin yhtiökokous pidettiin huhtikuussa 2024. Yhtiökokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat, päätettiin 1 000 tuhannen euron osingosta ja hallitukseen valittiin Jaakko Pulli, Hanna Linna, Kirsi Salo ja Ilkka Lähteenmäki. Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Jaakko Pulli.

Bonum Pankin katsauskauden tulos oli 784 (2 406) tuhatta euroa. Kauden päättyessä taseen loppusumma oli 2 050 509 (1 837 618) tuhatta euroa.

POP PANKKI -RYHMÄ JA POP PANKKIEN YHTENLIITTYMÄ

POP Pankki -ryhmä on suomalainen finanssiryhmä, joka tarjoaa vähittäispankkipalveluja henkilöasiakkaille, pienille ja keskisuurille yrityksille. POP Pankit ovat jäsenasiakkaidensa omistamia osuuskuntamuotoisia pankkeja. POP Pankin perustehtävä on edesauttaa asiakkaiden taloudellista hyvinvointia, vaurastumista ja paikallista menestystä.

POP Pankki -ryhmä hyödyntää liiketoiminnassaan aineettomia hyödykkeitä, jotka ovat pääasiassa lisenssejä ja tietojärjestelmiä. POP Pankki -ryhmän liiketoiminnalle merkitykselliset aineettomat voimavarat muodostuvat aineettomien hyödykkeiden lisäksi POP Pankki -brändistä, liiketoimintamallista ja hyvästä maineesta sekä osaavasta ja ammattitaitoisesta henkilöstöstä. Nämä yhdistettynä strategisiin kumppanuuksiin luovat perustan menestyvälle liiketoiminnalle ja ovat keskeinen osa POP Pankki -ryhmän pitkän aikavälin kasvustrategiaa.

POP PANKKI -RYHMÄN RAKENNE

POP Pankit muodostavat POP Pankki -ryhmän yhdessä POP Pankkikeskus osk:n sekä näiden määräysvallassa olevien yhteisöjen kanssa. POP Pankit ovat POP Pankkikeskus osk:n jäsenluottolaitoksia. POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenluottolaitokset ovat talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. POP Pankit, POP Pankkikeskus ja näiden määräysvallassa olevat palveluyhtiöt muodostavat POP Pankkien yhteenliittymän.

POP Pankkikeskus osk on POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisö ja se vastaa POP Pankki -ryhmän ryhmäohjauksesta ja valvonnasta. POP Pankkikeskus osk:lla on kaksi tytäryhtiötä, Bonum Pankki Oyj ja POP Asuntoluottopankki Oyj, jotka ovat myös sen jäsenluottolaitoksia.

Bonum Pankki Oyj toimii POP Pankkien keskusluottolaitoksena ja hankkii ryhmälle ulkoista rahoitusta laskemalla liikkeeseen vakuudettomia velkakirjoja.

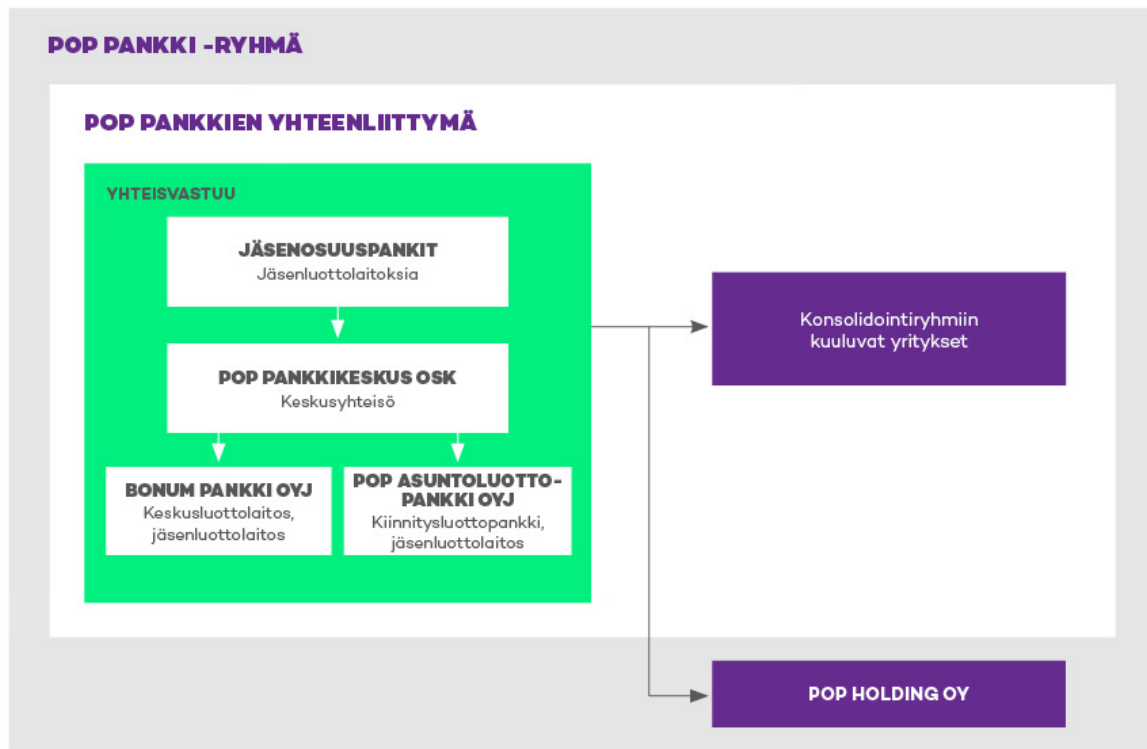
Bonum Pankki Oyj vastaa myös POP Pankkien korttiliiketoiminnasta, ryhmän maksuliikenteestä ja keskitetyistä palveluista sekä myöntää luottoja vähittäisasiakkaille. POP Asuntoluottopankki Oyj vastaa ryhmän kiinteistöluottovakuudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkovelkakirjalainoja.

POP Pankki -ryhmään kuuluu myös POP Holding Oy, joka omistaa 30 prosenttia Suomen Vahinkovakuutus Oy:stä.

Suomen Vahinkovakuutus Oy käyttää aputoiminimeä POP Vakuutus ja se kuuluu LähiTapiola-ryhmään. POP Holding Oy ei kuulu POP Pankkien yhteenliittymään, eikä se ole keskinäisen vastuun piirissä.

Seuraavassa kuvassa on esitetty POP Pankki -ryhmän rakenne sekä yhteenliittymään ja yhteisvastuun piiriin kuuluvat yhteisöt. Ryhmän rakenteessa ei tapahtunut muutoksia vuonna 2024.

POP PANKKI -RYHMÄN RYHMÄRAKENNE

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Vuonna 2024 maailmantalouden kasvu oli maltillista. Aasiassa kasvu oli vahvempaa, mutta Suomen viennin kannalta tärkeillä markkinoilla USA:ssa ja euroalueella talouskasvu jäi hitaammaksi. EKP (Euroopan keskuspankki) ja FED (USA:n keskuspankki) ovat pyrkineet hidastamaan viime vuosien voimakasta inflaatiota ja siksi molemmat noudattivat edelleen kireää rahapolitiikkaa vuoden 2024 alkupuolella ja pitivät korkotasoa edelleen korkeana. Inflaatiopaineiden vähitellen hellittäessä EKP aloitti ohjauskorkojen asteittaisen laskemisen kesäkuussa tukeakseen samalla hidastuvaa talouskehitystä. FED puolestaan aloitti korkojen alentamisen syyskuussa.

Vaikka euroalueen talous kasvoi vuonna 2024, suurimpien eurotalouksien eli erityisesti Saksan ja Ranskan poliittisten ja taloudellisten ongelmien pintautuminen heikensi kasvunäkymiä. Lisäksi euroalueella USA:n marraskuun vaalitulos kasvatti pelkoa kauppasodasta, lisäsi huolta USA:n tuen jatkumisesta Ukrainalle sekä nosti odotuksia kustannuspaineiden kasvusta NATO:n eurooppalaisille jäsenvaltioille.

Suomen talouden kehitys oli edelleen vaisua ja vuoden 2024 bkt:n kehitys jäi negatiiviseksi. Tähän vaikuttivat muun muassa alkuvuoden työtaistelut sekä kotitalouksien kulutuksen supistuminen. Rakentamisen voimakas vähentyminen ja työttömyyden kasvu hidastivat myös talouden toipumista taantumasta. Vuonna 2024 konkurseja oli ennätysellisen paljon, kun erityisesti rakentamisessa ja rakennusalaan lähellä olevilla aloilla toimivia yrityksiä ajautui konkurssiin. Myös ravintola-alalla konkurseja nähtiin poikkeuksellisen paljon. Suomen viennin kehitys oli alkuvuonna vaatimatonta, mutta vuoden jälkipuoliskolla vienti kääntyi kasvu-uralle. Heikoista näkymistä ja kysynnästä johtuen yritys-

ten investointien määrä laski selvästi vuoteen 2023 verrattuna. Positiivista Suomen talouden kannalta oli kuitenkin inflaatiovahdin normalisoituminen ja korkotason kääntyminen selvään laskuun.

Palkansaajien ostovoima kasvoi vuoden 2024 aikana ja kotitalouksien velkaantumistaso oli laskussa. Loppuvuodesta laskeva korkotaso ja asuntojen hintojen laskutrendin hidastuminen lisäsivät myös asuntokauppojen määrää. Valtaosa kotitalouksista oli kuitenkin edelleen varovaisia kulutuksen ja isompien hankintojen suhteen.

Kotitalouksien varovaisuus näkyi Suomessa myös pankkitalletusten kasvussa. Erityisesti korkeakorkoisempien määräaikaistalletusten suosio lisääntyi. Myös suomalaisiin sijoitusrahastoihin sijoitettujen varojen määrä kasvoi merkittävästi. Suomalaisen pörssiosakkeiden keskimääräinen kurssikehitys oli vuoden 2024 aikana heikkoa ja yleisindeksi laski vuoden 2023 lopusta 6,8 prosenttia, toisaalta erityisesti USA:ssa pörssi nousi vahvasti erityisesti teknologiayritysten vetämänä.

Vaikka palkansaajien ostovoima kehittyi kokonaisuutena vuonna 2024 myönteisesti, merkittävä osa kotitalouksista kärsi edelleen edellisten vuosien poikkeuksellisen voimakkaan inflaation aiheuttamasta kustannusten noususta.

Maatalouden keskeisimpiä kustannuskomponentteja on tuotantopanosten hintataso, jotka tasaantuivat edellisvuosien hintapiikeistä. Tuottajahinnat ovat kuitenkin laskeneet enemmän kuin tuotantopanosten hinnat, joten maatalouden yrittäjätulo ei ole kasvanut. Tilojen väliset erot kannattavuuskehityksessä polarisoituivat edelleen. Metsänomistajien kannalta myönteistä oli teollisuuden puunkysynnän kasvun jatkuminen. Sekä puukauppojen määrä että keskihinnat nousivat selvästi edellisvuodesta.

TALOUDELLINEN ASEMA

TULOS

Bonum Pankin tilikauden tulos oli 784 tuhatta euroa, kun se edellisvuonna oli 2 406 tuhatta euroa. Tilikauden tulos muodostuu pääosin keskusluottolaitospalveluiden ja vakuudettomien lainojen korkotuotoista sekä maksujenvälityksen ja maksamisen palkkiotuotoista. Pankin kulu-tuottosuhte oli 84,2 (74,3) prosenttia.

Pankin tuloslaskelmaerät ovat kehittyneet vuoteen 2023 verrattuna seuraavasti:

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Korkotuotot	74 491	65 195
Korkokulut	-64 257	-52 196
Korkokate	10 233	12 999
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8 024	7 226
Sijoitusten nettotuotot	566	-769
Liiketoiminnan muut tuotot	6 451	5 167
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	25 275	24 623
Henkilöstökulut	-6 864	-5 409
Liiketoiminnan muut kulut	-13 943	-11 982
Poistot ja arvonalentumiset	-473	-911
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-21 279	-18 302
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	-3 018	-3 306
Tulos ennen veroja	978	3 015
Tuloverot	-194	-609
Tilikauden tulos	784	2 406

Liiketoiminnan yhteenlasketut tuotot olivat 25 275 (24 623) tuhatta euroa. Tuotot pysyivät lähes samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna, kasvun ollessa 2,6 prosenttia. Korkokate aleni 10 233 (12 999) tuhanteen euroon. Korkokatteen kehitys selittyy korkotason kasvun myötä kasvaneilla keskusluottolaitospalveluiden korkokuluilla.

Nettopalkkiotuotot nousivat 11 % edellisestä vuodesta, ollen 8 024 (7 226) tuhatta euroa. Palkkiotuotot ovat pääosin korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tuottoja.

Sijoitusten nettotuotot nousivat 566 (-769) tuhanteen euroon. Sijoitusten nettotuotot muodostuvat pääasiassa suojauslaskennan ja valuuttatoiminnan nettotuotoista. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 6 451 (5 167) tuhatta euroa. Erän kasvu selittyy POP Pankki -ryhmän keskitettyjen toimintojen ja sen myötä sisäisen laskutuksen kasvamisella.

Liiketoiminnan kulut olivat yhteensä 21 279 (18 302) tuhatta euroa. Henkilöstökulut nousivat 6 864 (5 409) tuhanteen euroon. Henkilöstökulut muodostuvat palkkakuluista sekä eläke- ja muista

henkilösivukuluista. Liiketoiminnan muiden kulujen kasvu johtui lähinnä lainakannan myyntiin liittyvistä kuluista. Bonum Pankin henkilöstön kokonaismäärä kauden lopussa oli 102 (88).

Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä olivat 473 (911) tuhatta euroa.

Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot pysyivät viime vuoden tasolla 3 018 (3 306) tuhannessa eurossa. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä.

TASE

Bonum Pankin tase oli vuoden 2024 lopulla 2 050 510 (1 837 618) tuhatta euroa.

Käteiset varat kasvoivat vuoden aikana 558 332 (485 020) tuhanteen euroon. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 1 020 697 (849 549) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään Bonum Pankin myöntämän rahoituksen muille POP Pankki -ryhmän jäsenpankeille. Lainat ja saamiset asiakkailta olivat vuoden lopulla 197 579 (193 373) tuhatta euroa. Erä

sisältää Bonum Pankin myöntämien luottokorttien käytetyn luottosaldon sekä muut Bonum Pankin myöntämät lainatuotteet.

Velat luottolaitoksille kasvoi vuoden aikana määrään 1 759 867 (1 424 772) tuhatta euroa. Erä pitää sisällään POP Pankki -ryhmän muiden jäsenpankkien tekemät talletukset sekä talletukset muilta ryhmän ulkopuolisilta pankeilta. Yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä vuoden lopulla oli 184 706 (283 896) tuhatta euroa.

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Varat		
Käteiset varat	558 332	485 020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 020 697	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	197 579	193 373
Johdannaissopimukset	22 395	9 220
Sijoitusomaisuus	218 689	259 963
Aineettomat hyödykkeet	108	329
Aineelliset hyödykkeet	370	648
Muut varat	31 992	39 309
Verosaamiset	347	207
Varat yhteensä	2 050 510	1 837 618
Velat		
Velat luottolaitoksille	1 759 867	1 424 772
Velat asiakkaille	14 060	33 435
Johdannaissopimukset	8 674	1 798
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	184 706	283 896
Muut velat	31 938	42 970
Verovelat	257	203
Velat yhteensä	1 999 503	1 787 075
Oma pääoma		
Osakepääoma	10 000	10 000
Rahastot	30 657	30 001
Kertyneet voittovarot	10 350	10 543
Oma pääoma yhteensä	51 007	50 543
Velat ja oma pääoma yhteensä	2 050 510	1 837 618

KESKEISET TUNNUSLUVUT JA NIIDEN LASKENTAKAAVAT

	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
Kulu-tuottosuhde, %	84,2	74,3	74,2	75,4	71,4
ROA, %	0,04	0,14	0,26	0,10	0,09
ROE, %	1,54	4,95	8,25	3,00	2,13
Ydinvakavaraisuussuhde	20,3	19,4	20,0	21,8	24,1
Vakavaraisuussuhde (TC) %	20,3	19,4	20,0	21,8	24,1
Omavaraisuusaste, %	2,5	2,8	3,0	3,4	3,4

KULU-TUOTTOSUHDE, % =

Liiketoiminnan kulut yhteensä
 Liiketoiminnan tuotot yhteensä $\times 100$

KOKO PÄÄOMAN TUOTTO (ROA), %

Tilikauden tulos
 Taseen loppusumma keskimäärin (vuoden alun ja lopun keskiarvo) $\times 100$

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO (ROE), %

Tilikauden tulos
 Oma pääoma (vuoden alun ja lopun keskiarvo) $\times 100$

VAKAVARAISUUSSUHDE (TC), %

Omat varat yhteensä
 Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä $\times 100$

OMAVARAISUUSASTE, %

Oma pääoma
 Taseen loppusumma $\times 100$

LUOTTOLUOKITUS

S&P Global Ratings vahvisti joulukuussa 2024 Bonum Pankin luottoluokituksen positiivisin näkymin. Bonum Pankin pitkäaikaisen investointitason luottoluokitus on tasolla 'BBB' ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasolla 'A-2'. Samalla luottoluokittaja vahvisti Bonum Pankille kesäkuussa 2024 antamansa RCR-luottoluokituksen 'BBB+/A-2'.

OSAKKEET JA OMA PÄÄOMA

Bonum Pankilla oli 31.12.2024 osakkeita 1 400 000, jotka ovat kokonaan POP Pankkikeskus osk:n omistuksessa. Pankilla ei ole hallussa yhtiön omia osakkeita.

Bonum Pankin osakepääoma oli tilikauden päättyessä 10 000 (10 000) tuhatta euroa. Oma pääoma yhteensä oli 51 007 (50 543) tuhatta euroa.

RISKIEN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA SEKÄ RISKIASEMA

RISKIEN- JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET JA ORGANISOINTI

POP Pankki -ryhmän strategia linjaa ryhmän riskinottohalukkuuden, jonka mukaan liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla siten, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan. Riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankin riskitasot ovat oikeassa suhteessa luottolaitoksen ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn ja maksuvalmiusasemaan nähden. Riskienhallinnan prosesseissa on kyettävä tunnistamaan kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit, sekä arvioida, mitata ja valvoa niitä säännöllisesti. Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski ja korkoriski.

POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyyttä ja toimivuutta jäsenluottolaitosten ja yhteenliittymän tasolla ja vastaa ryhmän riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos. Bonum Pankin riskienvalvonnan tavoitteena on varmistaa, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita sekä omia ohjeitaan. Keskusyhteisön riippumattomien toimintojen lisäksi Bonum Pankilla on erikseen riippumaton riskiasemaa valvova risk control -yksikkö sekä compliance-yhteyshenkilö.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta ai-

heutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymätason strategiaan ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

Yhteenliittymän riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 2019/876 (CRR II) edellyttämät riskejä koskevat tiedot on esitetty erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKIT

Bonum Pankin luottoriskiasema pieneni tilikauden aikana. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 418 712 (460 508) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitoumuksia Bonum Pankilla oli 185 172 (171 533) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen käyttämättömistä luottolimiiteistä ja POP Pankkien maksuvalmiuslimiiteistä. Bonum Pankin merkittävimmät luottoriskit liittyvät sijoitustoimintaan ja vakuudettomaan luotonantoon.

Sijoitusomaisuus oli tilikauden lopussa 218 689 (259 963) tuhatta euroa. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liikkeeseen laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita. Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiassa rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain sekä instrumenttiluokittain.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 2,2 prosenttia päätyen 197 579 (193 373) tuhanteen euroon. Pääosa luotonannosta on vakuudettonta luotonantoa, jonka osuus luottokannasta oli 59,5 prosenttia. Henkilöasiakkaille myön-

nettyjen lainojen osuus luottokannasta oli 86,5 (86,3) prosenttia.

Luottoihin, saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot (ECL, Expected Credit Loss) kasvoivat 914 tuhatta euroa tilikauden aikana päätyen 8 008 tuhatteuron. Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 6 071 (4 954) tuhatteuron. Luottotappioita kirjattiin 2 103 (1 111) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saataviin kohdistuu aktiivisia perintätoimenpiteitä. ECL-kirjaukset ja luottotappiot kasvoivat luottokannan kasvun mukana, mutta kasvuun vaikutti myös heikentynyt taloudellinen tilanne.

Pankkitoiminnan luottoriskin seuranta perustuu järjestämättömien saamisten, maksuviivästymien sekä lainanhoitojoustojen jatkuvaan seurantaan sekä luottosalkun laadun seurantaan. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän seuranta on tärkeä osa luottoriskin hallintaprosessia. Ennakoitavissa oleviin ongelmiin luoton hoidossa reagoidaan mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

LIKVIDITEETTIRISKIT

Yhteenliittymän keskusluottolaitos Bonum Pankki vastaa POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusvaatimuksen täyttämistä ja maksuvalmiuden hallinnasta. Likviditeettiriskeihin varaudutaan ylläpitämällä likviditeettireserviä, joka muodostuu LCR-kelpoisista likvideistä varoista, keskuspankkirahoituksen vakuudeksi kelpaavista varoista, sekä lyhyistä pankkisaamisista.

POP Pankki -ryhmän maksuvalmiusasema säilyi tilikauden aikana vahvana. Maksuvalmiutta kuvaava maksuvalmiusvaatimus eli LCR-tunnusluku (Liquidity Coverage Ratio) 31.12.2024 oli 315,1 (273,9) prosenttia, kun vähimmäistaso on 100 prosenttia. Bonum Pankilla oli tilikauden päättyessä hallussa yhteenliittymän LCR-kelpoisia likvidejä varoja ennen arvonneikkauksia 955 006 (887 246) tuhatta euroa, joista 59,5 (55,9) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia ja 37,8 (41,3) prosenttia erittäin likvidejä tason 1 arvopapereita. Lisäksi yhteenliittymän jäsenluottolaitoksilla oli

LCR-salkun ulkopuolisia, panttaamattomia arvopapereita 154 064 (98 396) tuhatta euroa.

Pysyvän varainhankinnan vaatimus, NSFR, mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen maturiteettieroja ja sen tehtävänä on varmistaa, että pysyvä rahoitus riittää täyttämään varainhankintatarpeet yhden vuoden aikajänteellä ja siten estää liiallinen riippuvuus lyhytaikaisesta tukkurahoituksesta. Yhteenliittymän NSFR-suhdeluku 31.12.2024 oli 136,9 (132,7) prosenttia.

Bonum Pankki välittää yhteenliittymän jäsenpankeille pitkäaikaista tukkurahoitusta ja toimii muiden jäsenluottolaitosten sisäisenä pankkina. Pankin rahoitusrakenteen suunnittelu perustuu koko yhteenliittymän likviditeetti- ja rahoitussuunnitteluun sekä keskusyhteisön jäsenpankeille antamiin tavoitteisiin ja ohjauksirajoihin.

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 169 926 (254 931) tuhatta euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukko-velkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 14 780 (28 965) tuhatta euroa katsastuskauden lopussa.

MARKKINARISKIT

Bonum Pankin pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Rahoitustase koostuu anto- ja ottolainauseriästä, markkinaehtoisesta rahoituksesta sekä likviditeettisalkun sijoituseristä.

Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Johdannaisten käyttö on yhteenliittymän tasolla rajoitettu rahoitustaseen korkoriskin suojaukseen. Tilikauden aikana pankki jatkoi johdannaissuojauksien toteuttamista yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi.

Bonum Pankki seuraa korkoriskiä taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tuloriskimallilla

kuukausittain. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyyssmittareilla. Tuloriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään operatiivisten riskien hallintaprosesseilla, sisäisillä ohjeilla, kontroleilla, henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja sisäisen valvonnan toimenpiteillä.

Tärkeimmät operatiivisten riskien hallintaprosessit ovat säännöllinen operatiivisten riskien itsearviointi, toteutuneiden riskitapahtumien ja läheltä piti-tilanteiden jatkuva seuranta, sekä uuden tuotteen/palvelun hyväksymisprosessi. Kaikissa prosesseissa tunnistetaan ja arvioidaan liiketoiminnan prosesseihin liittyvät olennaiset riskit ja määritellään toimenpiteet niiden pienentämiseksi.

VAKAVARAISUUSASEMA

Vuoden 2024 lopussa Bonum Pankin vakavaraisuus oli hyvällä tasolla. Pankin vakavaraisuussuhde sekä ydinvakavaraisuussuhde olivat molemmat 20,3 (19,4) prosenttia. Vuoden 2024 lopussa pankin omat varat yhteensä olivat 49 582 (47 515) tuhatta euroa, joka muodostui kokonaisuudessaan ydinpääomasta (CET1).

Pankin riskipainotetut saamiset pysyivät samalla tasolla kuin vuonna 2023. Vähittäispankkiliiketoiminnan kasvun ennustetaan jatkuvan vuonna 2025, joka lisää jatkossa vastaavasti pankin riskipainotettujen saamisten määrää.

Bonum Pankin omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muista vapaista rahastoista. Pankki ei lue tilikauden aikana kertynyttä voittoa omiin varoihin yhteenliittymän noudattaman käytännön mukaisesti. Finanssivalvonnan myöntämän luvan nojalla yhteenliittymään kuuluvat jäsenluottolaitokset on keskusyhteisön päätöksellä vapautettu omien varojen vaateista yhteenliittymän sisäisille erille ja suurten vastapuolten rajoituksista yhteenliittymän keskusluottolaitoksen ja jäsenpankkien välisille erille.

Lakisääteinen alaraja vakavaraisuussuhteelle on 8 prosenttia ja ydinpääomalle 4,5 prosenttia. Bonum Pankkia koskee vähimmäisvakavaraisuusvaatimuksen lisäksi luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomavaatimus 2,5 prosenttia, sekä ulkomaisen vastuiden maakohtainen muuttuva lisäpääomavaade. Kaikki lisäpääomavaateet on katettava täysimääräisesti ydinpääomalla.

Bonum Pankin vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) 31.12.2024 oli 4,7 (4,6) prosenttia, kun vaadittava minimitaso on 3 prosenttia. Finanssivalvonnan poikkeusluvalla yhteenliittymän sisäiset erät vähennetään vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa vastuiden määrästä.

VAKAVARAISUUDEN YHTEENVETO

Bonum Pankki Oyj Vakavaraisuuden yhteenveto (1000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Omat varat		
Ydinpääoma ennen vähennyksiä	50 223	48 137
Vähennykset ydinpääomasta	-641	-622
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	49 582	47 515
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	49 582	47 515
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	49 582	47 515
Riskipainotetut erät yhteensä	244 616	244 745
josta luottoriskin osuus	184 242	196 019
josta vastuun arvonokaisuriski (CVA)	13 647	6 658
josta markkinariskin osuus (valuuttakurssiriski)	1 724	1 248
josta operatiivisen riskin osuus	45 002	40 820
Luottolaitoslain mukainen kiinteä lisäpääomapuskuri (2,5 %)	6 115	6 119
Vastasyklinen pääomapuskuri	62	65
Ydinvakavaraisuussuhde (CET1-%)	20,3 %	19,4 %
Vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla (T1-%)	20,3 %	19,4 %
Kokonaisvakavaraisuussuhde (TC-%)	20,3 %	19,4 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	49 582	47 515
Pääomavaatimus yhteensä *	25 746	25 764
Puskuri pääomavaatimukseen	23 835	21 752
Vähimmäisomavaraisuusaste		
Ensisijainen pääoma (T1)	49 582	47 515
Vastuut yhteensä	1 064 058	1 024 580
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	4,7 %	4,6 %

* Pääomavaatimus yhteensä muodostuu minimivaatimuksesta 8 %, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 % ja ulko-
maisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

SISÄINEN VALVONTA

Bonum Pankin sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että pankissa saavutetaan asetetut päämäärät ja tavoitteet suunnitelmallisesti ja tehokkaasti ylimmän johdon vahvistamia tavoitteita ja menettelytapoja noudattaen. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistumaan siitä, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti liiketoiminnan erityispiirteet huomioiden ja, että organisaation toiminta on tehokasta ja luotettavaa.

Sisäistä valvontaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla. Sisäistä valvontaa toteuttavat osaltaan hallitus, toimitusjohtaja, muu johto ja henkilökunta sekä liiketoiminnasta riippumattomasti riskienvalvonta ja compliance. Osana sisäistä valvontaa on yhteenliittymässä toteutettu rikkomusten ilmoittamista koskeva järjestely, jossa pankin palveluksessa olevat voivat ilmoittaa sisäisesti riippumattoman kanavan kautta keskusyhteisössä tai jäsenluottolaitoksessa tapahtuneista, finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta (whistleblowing).

SISÄINEN TARKASTUS

Yhteenliittymässä POP Pankkikeskus vastaa keskitetysti sisäisen tarkastuksen ohjaamisesta ja järjestämisestä yhteenliittymän pankkikeskuksessa, jäsenluottolaitoksissa ja muissa yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä. Bonum Pankin sisäinen tarkastus perustuu yhteenliittymän POP Pankkikeskuksen hallituksen ja hallintoneuvoston vahvistamiin sisäisen tarkastuksen toimintaperiaatteisiin sekä POP Pankkikeskuksen hallituksen hyväksymään tarkastussuunnitelmaan.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on pankin toimintaorganisaation sisäisen valvonnan laajuuden ja riittävyyden arviointi sekä riskienhallintajärjestelmien toimivuuden valvonta ja arviointi. Sisäinen tarkastus raportoi havainnoistaan ensisijaisesti pankin hallitukselle. Pankin hallitus käsittelee sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusyhteen-

vedot suoritettujen tarkastusten jälkeen. Sisäinen tarkastus raportoi säännöllisesti toiminnastaan ja havainnoistaan POP Pankkikeskuksen hallintoneuvostolle, POP Pankkikeskuksen hallitukselle ja toimitusjohtajalle.

Pankissa vuoden aikana toteutetut sisäiset tarkastukset on suorittanut POP Pankkikeskuksen sisäinen tarkastus.

BONUM PANKIN HALLINTO JA HENKILÖSTÖ

Bonum Pankin varsinaisessa yhtiökokouksessa 3.4.2024 vahvistettiin vuoden 2023 tilinpäätös ja myönnettiin vastuuvapaus pankin hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Pankin hallitukseen kuului 4 jäsentä. Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 21 kertaa.

Hallituksen varsinaiset jäsenet olivat:

Jaakko Pulli, toimitusjohtaja
hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna, toimitusjohtaja
hallituksen varapuheenjohtaja

Ilkka Lähteenmäki, dosentti
hallituksen jäsen

Kirsi Salo, toimitusjohtaja
hallituksen jäsen

Bonum Pankin toimitusjohtajana toimii Pia Ali-Tolppa. Toimitusjohtajan sijaisena toimii Timo Hulkko.

Vuoden lopulla 31.12.2024 pankin palveluksessa oli 102 henkilöä, joista 102 henkilöä työskenteli vakituisessa työsuhteessa. Kokoaikaisia työsuhteita oli 95 henkilöllä. Työntekijöiden ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään pankin tarpeiden, muuttuvan toimintaympäristön sekä henkilöiden yksilöllisten osaamisvaatimusten ja niissä tapahtuvien muutosten mukaisesti.

TILINTARKASTUS

Yhtiön varsinaisena tilintarkastajana on toiminut tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Tiia Kataja

PANKIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin toimintoja ohjaa osakkeenomistaja, joka käyttää päätösvaltaansa yhtiökokouksessa osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Yhtiökokous päättää pankin voitonjaosta ja valitsee hallituksen jäsenet.

Pankkia edustaa ja sen toimintaa johtaa hallitus. Operatiiviset päätökset pankin liiketoiminnasta ja strategisista asioista tekee pankin hallitus. Hallituksen työskentely perustuu pankin yhtiöjärjestykseen, yhtiökokouksen päätöksiin ja lainsäädäntöön. Pankin toimitusjohtaja vastaa pankin operatiivisesta toiminnasta hallitukselta saamiensa ohjeiden mukaisesti.

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan riippumattomuuden selvittäminen tapahtuu Finanssivalvonnan antamien määräysten ja pankin sisäisten ohjeiden mukaisesti. Tehtävään valittaessa hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan on annettava selvitys yhteisöistä, joissa he toimivat. Lisäksi hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan on tehtävää vastaanottaessaan annettava Finanssivalvonnan määräyksen mukainen sopivuus- ja luotettavuus selvitys.

Bonum Pankin hallinto- ja ohjausjärjestelmä on julkaistu pankin verkkosivuilla osoitteessa <https://www.poppankki.fi/bonum-pankki/hallinto>.

PALKITSEMISJÄRJESTELMÄ

Bonum Pankin hallitus vastaa pankin palkitsemisasiosta. Pankilla ei ole palkitsemisjärjestelmän hallinnointia varten hallituksen nimeämää palkitsemisvaliokuntaa. Sitä ei ole katsottu tarpeelliseksi ottaa huomioon toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden. Pankin hallitus valvoo palkitsemis-

järjestelmän noudattamista sekä arvioi säännöllisesti sen toimivuutta.

Keskusyhteisön sisäisen tarkastuksen on vähintään kerran vuodessa todennettava, onko hallituksen hyväksymää palkitsemisjärjestelmää noudatettu. Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkkio ei ole riippuvainen sen liiketoiminnan tuloksesta, jota hän valvoo.

PALKITSEMISEN JA TULOKSEN VÄLINEN SUHDE

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla pankin liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukainen ja sen tulee vastata pankin pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmän on myös oltava sopusoinnussa pankin hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan ja riskinkantokyvyn kanssa sekä edistää niitä. Palkitsemisjärjestelmän tulee tukea myös hyvää johtamista.

SUORITUSTEN ARVIOINNISSA KÄYTETYT PERUSTEET JA RISKIPERUSTEISET PALKKIOIDEN MÄÄRÄN MUUTOKSET, LYKKÄÄMISKÄYTÄNTEET JA PALKKIOIDEN MAKSAMISPERUSTEET

Pankissa kenenkään palkkionsaajan muuttuva palkkio ei voi ylittää 100 tuhatta euroa yhden vuoden ansaintajaksolta. Pankki voi päättää muuttuvien palkkioiden maksamatta jättämisestä joko kokonaan tai osittain siinä tapauksessa, että pankin taloudellinen asema on heikentynyt siinä määrin, että hallituksen arvion mukaan tulospalkkioiden maksaminen on pankin tilanne huomioon ottaen kohtuutonta.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa otetaan huomioon luottolaitoslain 8 luvussa säädetyt edellytykset ja maksamisperusteet laaditaan siten, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen palkitsemiseen.

PALKKIOIDEN KIINTEIDEN JA MUUTTUVIEN OSIEN SUHDE

Pankin palkitsemisjärjestelmässä muuttuvat palkkiot voivat olla enintään 100 prosenttia kiinteästä vuosipalkasta.

MUUTTUVIEN PALKKIOIDEN JA MUIDEN LUONTOISETUJEN MÄÄRITTÄMISESSÄ SOVELLETTAVAT KESKEISET PARAMETRIT JA PERUSTEET

Pankin muuttuviin palkkioihin sovelletaan seuraavia periaatteita:

1. Muuttuvien palkkioiden maksuperusteet päätetään ja tiedotetaan palkkionsaajille etukäteen. Ilman etukäteen asetettua ja tiedotettua maksuperustetta hallitus voi kuitenkin palkita työntekijää poikkeuksellisen hyvästä suorituksesta enintään yhden kuukauden palkkaa vastaavalla palkkiolla
2. Palkkion on perustuttava kokonaisarviointiin palkkionsaajan ja asianomaisen toiminnon suorituksesta. Suoritusta arvioitaessa on huomioitava se, miten suoritus on toteutunut pitkällä aikavälillä
3. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius
4. Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen
5. Pankki voi sitoutua ehdottomaan (ei takaisin perimisen mahdollisuutta) palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen.

YHTEENLASKETUT PALKITSEMISTA KOSKEVAT TIEDOT TOIMIVAN JOHDON JA NIIDEN HENKILÖSTÖN JÄSENTEN OSALTA, JOIDEN TOIMINNALLA ON MERKITTÄVÄ VAIKUTUS LAITOKSEN RISKIPROFIILIIN

Pankissa pidetään luetteloa seuraavista henkilöistä ja heille maksetuista palkkioista:

6. Toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet,
7. Muu henkilö, jonka toiminnalla on olennainen vaikutus keskusyhteisön tai yhteenliittymän riskiasemaan,
8. Henkilöt, jotka työskentelevät riskien valvontatoiminnossa riskienhallintatehtävissä, compliance-toiminnossa tai sisäisen tarkastuksen toiminnossa,
9. Muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 ja 2 kohdissa tarkoitetulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

TOTEUTUNEET PALKKIOT

Pankissa on tilikauden aikana maksettu muuttuvia palkkioita yhteensä 246 tuhatta euroa. Aloitusrahoja ei ole tilikauden aikana maksettu. Pankissa ei tilikauden aikana ole maksettu yli miljoonan euron palkkioita.

KESKEISIMMÄT ULKOISTETUT TOIMINNOT

Bonum Pankin pankkijärjestelmä on ulkoistettu Oy Samlink Ab:iin. Pankin kirjanpito on ulkoistettu Figure Taloushallinto Oy:lle, jonka POP Pankki-ryhmä omistaa muiden kyseisen yhtiön asiakaspankkien kanssa. Bonum Pankki Oyj:n maksusanomien välitys on hoidettu Tieto Evry Oyj:n ylläpitämän SWIFT Service Bureauun sekä SEPA Instant Payment Gatewayn kautta pois lukien POP Pankki-ryhmän sisäiset maksut. Lisäksi pankki hyödyntää Google Inc:in tytäryhtiön tarjoamaa alus-

tapalvelua asiakastietojen hallinnassa sekä SAS Institute Oy:n järjestelmää maksujen monitoroinnissa. Korttiliiketoimintaan kuuluvia palveluja on ulkoistettu Oy Samlink Ab:lle, Nets Denmark A/S:n Suomen sivuliikkeelle, Intrum Justitia Oy:lle ja Evry Card Services Oy:lle.

TALLETUSSUOJA

Bonum Pankki kuuluu talletussuojarahastoon, joka turvaa tallettajan saamiset pankilta 100 tuhatteuron saakka. Talletuspankkien yhteenliittymän jäsenenä olevia talletuspankkeja pidetään talletussuojan kannalta yhtenä talletuspankkina. Tämän johdosta saman tallettajan talletussuoja kaikista POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa (POP Pankit ja Bonum Pankki) olevista talletuksista on yhteensä 100 tuhatta euroa. Bonum Pankin toiminta keskittyy yhteenliittymän jäsenosuuspankeille tarjottaviin keskusluottolaitospalveluihin, joten talletussuojarahaston merkitys on vähäinen.

YHTEISKUNTAVASTUU

Bonum Pankki toimii osana POP Pankki -ryhmää. POP Pankki -ryhmä julkaisee kestävyysraportin osana toimintakertomustaan. POP Pankki -ryhmän toimintakertomus ja yhdistelty IFRS-tilinpäätös julkaistaan verkkosivuilla osoitteessa www.poppankki.fi. Toimimalla POP Pankkien keskusluottolaitoksena Bonum Pankki tukee omalta osaltaan paikallisten POP Pankkien vastuullisuutta.

Bonum Pankilla on WWF:n Green Office -ympäristöjärjestelmän sertifikaatti. Pankin ohjelman teemoja ovat kierrätyksen tehostaminen, energiankulutuksen vähentäminen sekä liikkumisen aiheuttamien päästöjen vähentäminen. Tavoitteena on myös lisätä sekä oman organisaation että yhteistyökumppaneiden ympäristötietoisuutta tehokkaalla viestinnällä.

TILIKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankki Oyj:n hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

VUODEN 2025 NÄKYMÄT

Suomen talouden näkymät ovat muuttumassa positiivisemmaksi. Viennin ennakoitaan kääntyvän kasvuun Euroopan talouden vahvistumisen ja suuren risteilyalustoimituksen ansiosta. Myös työllisyystilanteen odotetaan kääntyvän parempaan jo alkuvuodesta, kun kotitalouksien kulutuksen kasvu tukee osaltaan työllisyyden positiivista kehitystä. Geopoliittinen tilanne on kuitenkin edelleen epävakaa.

Yleisinä painopistealueina on toiminnan tehokkuuden lisääminen ja kannattavuuden parantaminen. POP Pankki -ryhmän peruspankkijärjestelmä uudistus työllistää Bonum Pankin henkilöstöä merkittävässä määrin.

Vuoden 2025 tuloksen arvioidaan muodostuvan positiiviseksi.

HALLITUKSEN ESITYS VOITONJAOSTA

Bonum Pankin jakokelpoiset varat olivat 40 242 tuhatta euroa. Bonum Pankin hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 784 tuhatta euroa kirjataan kertyneisiin voittovaroihin.

BONUM PANKKI OYJ:N TILINPÄÄTÖS 31.12.2024

TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Korkotuotot*		74 491	65 195
Korkokulut*		-64 257	-52 196
Korkokate	3	10 233	12 999
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	4	8 024	7 226
Sijoitusten nettotuotot	5	566	-769
Liiketoiminnan muut tuotot	6	6 451	5 167
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		25 275	24 623
Henkilöstökulut	7	-6 864	-5 409
Liiketoiminnan muut kulut	8	-13 943	-11 982
Poistot ja arvonalentumiset	9	-473	-911
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-21 279	-18 302
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	14	-3 018	-3 306
Tulos ennen veroja		978	3 015
Tuloverot	10	-194	-609
Tilikauden tulos		784	2 406

*Johdannaissopimusten korkotuottojen esittämistapaa on muutettu. Johdannaisten korkojen osalta yhden koronvaihtosopimuksen korot kirjataan jatkossa nettomääräisesti bruttomääräisen korkotuoton ja bruttomääräisen korkokulun sijaan. Oikaisua korkotuotoista korkokuluihin kirjattiin vertailukauden osalta 9 469 tuhatta euroa. Muutosta on kuvattu tarkemmin liitteen 1 kohdassa esittämistavan muutokset.

LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Tilikauden tulos		784	2 406
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos oman pääoman ehtoisista instrumenteista	26	211	141
Myyntivoitot ja -tappiot oman pääoman ehtoisista instrumenteista	26	23	-
Laskennalliset verot	21	-47	-28
Yhteensä		187	113
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			
Käyvän arvon muutos vieraan pääoman ehtoisista instrumenteista	26	469	1 368
Yhteensä		469	1 368
Muun laajan tuloksen erät yhteensä		656	1 481
Tilikauden laaja tulos yhteensä		1 440	3 887

TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2024	31.12.2023
Varat			
Käteiset varat	15	558 332	485 020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	12,16	1 020 697	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	12,16	197 579	193 373
Johdannaissopimukset	13	22 395	9 220
Sijoitusomaisuus	12,17	218 689	259 963
Aineettomat hyödykkeet	18	108	329
Aineelliset hyödykkeet	18	370	648
Muut varat	20	31 992	39 309
Verosaamiset	21	347	207
Varat yhteensä		2 050 510	1 837 618
Velat			
Velat luottolaitoksille	12,13,22	1 759 867	1 424 772
Velat asiakkaille	12,13,22	14 060	33 435
Johdannaissopimukset	23	8 674	1 798
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	24	184 706	283 896
Muut velat	25	31 938	42 970
Verovelat	21	257	203
Velat yhteensä		1 999 503	1 787 075
Oma pääoma			
Osakepääoma		10 000	10 000
Rahastot		30 657	30 001
Kertyneet voittovarot		10 350	10 543
Oma pääoma yhteensä	26	51 007	50 543
Velat ja oma pääoma yhteensä		2 050 510	1 837 618

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

(1 000 euroa)	Liite	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2024		10 000	1	30 000	10 543	50 543
Tilikauden laaja tulos						
Tilikauden tulos	26	-	-	-	784	784
Muut laajan tuloksen erät	21,26	-	656	-	-	656
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	656	-	784	1 440
Osingonjako	26	-	-	-	-1 000	-1 000
Muut muutokset	26	-	-	-	23	23
Oma pääoma 31.12.2024		10 000	657	30 000	10 350	51 007

(1 000 euroa)	Liite	Osake- pääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut rahastot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2023		10 000	-1 480	30 000	8 136	46 657
Tilikauden laaja tulos						
Tilikauden tulos	26	-	-	-	2 406	2 406
Muut laajan tuloksen erät	21,26	-	1 481	-	-	1 481
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-	1 481	-	2 406	3 887
Oma pääoma 31.12.2023		10 000	1	30 000	10 543	50 543

RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Liiketoiminnan rahavirta			
Tilikauden tulos		784	2 406
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut		2 667	6 507
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)		-122 324	189 257
Saamiset luottolaitoksilta	16	-164 591	325 834
Saamiset asiakkailta	16	-7 173	-26 140
Sijoitusomaisuus	17	42 123	-94 247
Muut varat	20	7 317	-16 191
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)		299 007	287 525
Velat luottolaitoksille	22	329 165	287 465
Velat asiakkaille	22	-19 375	-22 495
Varaukset ja muut velat	25	-10 782	22 555
Maksetut tuloverot		-445	-1 318
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä		177 023	484 377
Investointien rahavirta			
Investoinnit osakkeisiin ja osuuksiin, vähennykset		23	-21
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-5	-
Investointien rahavirta yhteensä		18	-21
Rahoituksen rahavirta			
Vuokrasopimusvelan vähennykset	29	-281	-175
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, lisäykset	24	86 968	129 273
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat, vähennykset	24	-185 526	-168 219
Rahoituksen rahavirta yhteensä		-98 839	-39 121
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa		888 758	443 523
Rahavarat tilikauden lopussa		968 626	888 758
Rahavarojen nettomuutos		79 868	445 235

(1 000 euroa)	Liite	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Rahavarat			
Käteiset varat	15	558 332	485 020
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	16	410 294	403 738
Yhteensä		968 626	888 758
RAHAVIRTUALASKELMAA KOSKEVAT LISÄTIEDOT			
Saadut korot		77 677	62 884
Maksetut korot		66 468	46 413
Saadut osingot		8	7
TILIKAUDEN TULOKSEEN TEHDYT OIKAISUT			
Erät, joihin ei liity maksutapahtumaa ja muut oikaisut			
Laskennallisten verojen muutos		12	-20
Käyvän arvon muutokset		-372	944
Tuloslaskelman verot		182	629
Rahoitusvarojen arvonalentumiset		3 216	3 306
Poistot		473	911
Muut		-844	738
Tilikauden tulokseen tehdyt oikaisut yhteensä		2 667	6 507

LIITTEET

LIITE 1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

VLEISTÄ

BONUM PANKKI OYJ JA POP PANKKI -RYHMÄ

Bonum Pankki Oyj (jäljempänä Bonum Pankki) on POP Pankkikeskus osk:n kokonaan omistama tytäryritys ja POP Pankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitos, joka toimii POP Pankkikeskus osk:n jäsenosuuspankkien (POP Pankkien) keskusluottolaitoksena. Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien maksuliiketelejä ja välittää POP Pankkien ja muiden pankkien asiakkaiden väliset maksutapahotumat, hoitaa POP Pankkien vähimmäisvarantotalletukset Suomen Pankkiin, ottaa vastaan POP Pankkien talletuksia ja myöntää POP Pankeille maksuvalmiuden hoitoon tarvittavia luottoja. Lisäksi Bonum Pankki hoitaa POP Pankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallintaa ja toimii rahoituksen tukkumarkkinoilla laskemalla liikkeeseen sijoitustodistuksia ja senior-ehtoisia vakuudettomia joukkovelkakirjalainoja. Bonum Pankin tehtäviin kuuluu myös POP Pankkien asiakkaiden Visa-kortteihin liittyvien toimintojen hoitaminen sekä ryhmän keskitettyjen palveluiden tuottaminen. Lisäksi Bonum Pankki myöntää vähittäisasiakkaille vakuudettomia kulutusluottoja sekä vakuudellisia velkakirjalainoja. Bonum Pankin kotipaikka on Espoo. Jäljennös Bonum Pankin tilinpäätöksestä on saatavissa Bonum Pankin toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

Bonum Pankki kuuluu POP Pankki -ryhmään. POP Pankki -ryhmä muodostuu POP Pankkien yhteenliittymästä ja sen määräysvallassa olevista yhtiöistä. Ryhmä harjoittaa pankkitoimintaa. POP Pankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimii POP Pankkikeskus osk ja sen jäsenpankkeja ovat Bonum Pankin lisäksi 18 osuuspankkia ja POP Asuntoluottopankki Oyj. POP Pankkien yhteenliittymä on talletuspankkien yhteenliittymästä annettussa laissa määritelty taloudellinen kokonaisuus, jonka jäsenillä on vastuu toistensa veloista ja sitoumuksista.

POP Pankkien keskusyhteisö on laatinut talletuspankkien yhteenliittymää koskevan lain mukaisesti POP Pankki -ryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen. Jäljennöksen POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksestä saa sähköisesti osoitteesta www.poppankki.fi tai keskusyhteisön toimitiloista osoitteesta Hevosenkentä 3, 02600 Espoo. POP Pankki -ryhmä esittää EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 mukaiset Pilari 3 -vakavaraisuustiedot erikseen julkaistavassa raportissa.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERUSTA

Bonum Pankin tilinpäätös on laadittu EU:ssa hyväksytyjä kansainvälisiä IFRS-standardeja (International Financial Reporting Standards) sekä standardeja koskevia tulkintoja (IFRIC) noudattaen. Tilinpäätöksen liitetietojen laadinnassa on huomioitu myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön sekä viranomaismääräysten vaatimukset.

Liitetietojen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa taulukossa tai laskelmassa esitetystä summasta. Muut kuin euromääräiset varat ja velat on muutettu euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on kirjattu tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Bonum Pankilla ei ole tytär- tai osakkuusyhtiöitä.

ESITTÄMISTAVAN MUUTOKSET

Bonum Pankki on täsmentänyt suojaaviin johdannaisopimuksiin liittyvien korkojen esittämistapaa tuloslaskelmassa. Aikaisemmasta esitystavasta poiketen yhden johdannaisopimuksen korot kirjataan jatkossa nettomääräisesti bruttomääräisen korkotuoton ja bruttomääräisen korkokulun sijaan. Suojattaessa varoja suojaavien johdannaisten korot esitetään tuloslaskelman korkotuotoissa, ja suojattaessa velkoja korot esitetään korkokuluissa. Myös taseessa korkovelkojen ja saamisten esitystapaa on muutettu siten, että johdannaisopimuk-

sen kertyneet korot esitetään taseessa yhteissummana joko erässä muut varat tai muut velat, riippuen kunkin tarkasteluhetken korkojen maksutilanteesta. Tuloslaskelman vertailukauden tiedot ovat oikaistu vastaamaan uutta esitystapaa. Taseessa vastaavaa oikaisua ei ole tehty. Oikaisulla ei ole vaikutusta korkokatteeseen. Esittämistavan muutoksen tarkemmat euromääräiset vaikutukset on tuotu esille sekä tuloslaskelmassa sekä korkokatetta koskevassa liitteessä 3.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien soveltaminen edellyttää johdolta sellaisia tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöslaskelmissä esitettyjen erien määrään sekä niiden liitteenä annettuihin tietoihin. Johdon keskeiset arviot koskevat tulevaisuutta ja tilinpäätöspäivän arvioihin liittyviä keskeisiä epävarmuustekijöitä ja ne liittyvät erityisesti käyvän arvon arviointiin sekä rahoitusvarojen ja aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisiin. Johdon arviot ja oletukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen näkemykseen, jotka voivat poiketa joissain määrin lopullisesta toteumasta.

KÄYVÄN ARVON ARVIOINTI

Johdon on arvioitava, milloin rahoitusinstrumenttien markkinat eivät ole toimivat. Johdon on lisäksi arvioitava, onko yksittäinen rahoitusinstrumentti aktiivisen kaupankäynnin kohteena, ja onko markkinoilta saatava hintatieto luotettava indikaatio instrumentin käyvästä arvosta. Kun rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään arvostusmenetelmän avulla, johdon harkintaa tarvitaan tällöin sovellettavan arvostusmenetelmän valintaan. Jos mallien tuottamiin tuloksiin ei ole käytettävissä markkinoilta saatavia syöttötietoja, johdon on niiltä osin arvioitava, millä tavoin arvostuksessa käytetään muita tietoja.

ARVONALENTUMINEN

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa sovelletaan parametreja, jotka edellyttävät johdon harkintaa. Johdon on määritettävä, millä tavoin laskennassa huomioidaan tulevaisuuteen liitty-

vä makrotaloudellinen informaatio, mitä periaatteita merkittävän luottoriskin kasvun arvioinnissa sovelletaan, miten arvioidaan tappion määrä maksukyvyttömyydessä sekä millaisia luottovasta-arvokertoimia luottokortteihin sovelletaan.

Rahoitusvarojen arvonalentumisten periaatteita on esitetty tarkemmin kohdassa Rahoitusvarojen arvonalentuminen.

Aineettomien hyödykkeiden arvonalentumistarkastelussa määritetään omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämä rahamäärä joko omaisuuserän käyttöarvon tai käyvän arvon perusteella. Arvonalentumistestaus vaatii johdon harkintaa ja arviota kyseessä olevan omaisuuserän tulevaisuudessa kerryttämästä rahamäärästä ja diskonttauksessa käytettävästä korosta. Myös keskeneräisten aineettomien hyödykkeiden arviointi vaatii johdon harkintaa.

LAATIMISPERIAATTEIDEN MUUTOKSET

TILIKAUDEN AIKANA KÄYTTÖÖN OTETUT UUDET IFRS-STANDARDIT, STANDARDIMUUTOKSET JA TULKINNAT

Tilikauden aikana ei ole otettu käyttöön uusia IFRS-standardeja Bonum Pankin tilinpäätöksessä.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAKSI TULEVAT IFRS-STANDARDIT, STANDARDIMUUTOKSET JA TULKINNAT

Tilikaudella 1.1.2025 sovellettavaksi hyväksytyillä standardimuutoksilla ei arvioida olevan vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätökseen.

Bonum Pankki aikoo ottaa käyttöön 1.1.2027 alkavalla tilikaudella IFRS 18 Tilinpäätöksen esittämistapa ja tilinpäätöksessä esitettävät tiedot -standardin, jos standardi on hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa. Standardia on sovellettava 1.1.2027 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, mutta sen aikaisempi soveltaminen on sallittua. IFRS 18 korvaa IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardin. Standardin käyttöönotolla tulee olemaan vaikutuksia Bonum Pankin tilinpäätöksen esittämistapaan. Bonum Pankki arvioi standardin vaikutuksia tilikauden 2025 aikana.

Muilla myöhemmin sovellettavilla standardimuu- toksilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Bo- num Pankin tilinpäätökseen.

RAHOITUSINSTRUMENTIT

LUOKITTELU JA KIRJAAMINEN TASEESSA

Rahoitusvarat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä rahoitusvarojen hallinnointiin sovellet- tavien liiketoimintamallien ja vieraan pääoman ehto- isten instrumenttien rahavirtaominaisuuksien pe- rusteella seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat ra- hoitusvarat
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatta- vat rahoitusvarat

Rahoitusvelat luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standar- din mukaisesti seuraaviin arvostusluokkiin:

- Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat ra- hoitusvelat
- Käypään arvon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kaikki rahoitus- varat ja -velat kirjataan käypään arvoon. Ra- hoitusinstrumenttien transaktiokulut sisällytetään hankintamenuon.

Rahoitusinstrumenttien ostot ja myynnit on kirjat- tu selvityspäivänä. Myönnetyt lainat kirjataan ta- seeseen sinä päivänä, jolloin asiakas nostaa lainan. Liikkeeseen lasketut instrumentit kirjataan tasee- seen sinä päivänä, jona asiakas tekee merkinnän.

Rahoitusvarat ja -velat netotetaan taseessa, jos Bonum Pankilla on tarkasteluhetkellä laillisesti toi- meenpantavissa oleva kuittausoikeus tavanomai- sessa liiketoiminnassa sekä laiminlyönti-, maksu- kyvyttömyys- ja konkurssitapauksissa ja sillä on aikomus ja kyky toteuttaa suoritukset nettomää- räisesti. Bonum Pankki ei ole netottanut taseen ra- hoitusvaroja ja -velkoja.

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun sopi- musperusteinen oikeus rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa tai kun oikeudet on siir- retty toiselle osapuolelle niin, että omistukseen liit- tyvät riskit ja edut on siirretty olennaisilta osin. Ta- seesta kirjataan pois myös sellainen rahoitusva- roihin kuuluva sopimus, johon perustuvat oikeudet rahavirtoihin siirretään toiselle osapuolelle tai johon liittyy velvollisuus maksaa kyseiset rahavirrat yh- delle tai useammalle vastaanottajalle. Mikäli rahoi- tusvarasta saadaan vastike, mutta omistamiseen liittyvät riskit ja edut säilyvät olennaisilta osin, kir- jataan omaisuuserä edelleen taseeseen ja saatua vastiketta vastaava rahoitusvelka.

Arvoltaan alentuneet rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun arvioidaan, että sopimuksesta ei ker- ry enää suorituksia ja lopullinen tappio pystytään laskemaan. Taseesta pois kirjaamisen yhteydes- sä aiemmin kirjattu odotettavissa oleva luottotap- pio peruutetaan ja kirjataan lopullinen luottotappio. Myöhemmin taseesta pois kirjatusta saamisista saatavat suoritukset kirjataan tuloslaskelmaan ra- hoitusvarojen arvonalentumistappioiden oikaisuksi.

Rahoitusvelat kirjataan pois taseesta, kun niiden veloitteet on täytetty ja niiden voimassaolo on la- kannut. Rahoitusvelan vaihtoa toiseen, huomatta- vasti alkuperäisestä poikkeavaan rahoitusvelkaan tai rahoitusvelan ehtojen huomattavaa muutosta käsitellään uuden rahoitusvelan kirjaamisena ja al- kuperäisen erän kuoletuksena.

RAHOITUSVAROJEN HALLINNOINNIN LIIKETOIMINTAMALLIT JA ARVOSTAMINEN

Yhteisön liiketoimintamallilla tarkoitetaan IFRS 9 -standardin mukaan sitä, kuinka yhteisö hallin- noi rahoitusvarojen rahavirtojen kerryttämiseksi. Toisin sanoen yhteisön liiketoimintamalli ratkaisee, syntyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien ra- havirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai molemmista. Liiketoimintamalli määritetään ta- solla, joka kuvastaa sitä, miten rahoitusvarojen ryh- miä hallinnoidaan yhdessä tietyn liiketoiminnallisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Bonum Pankissa rahoitusvaroja hallinnoidaan kol- men liiketoimintamallin mukaisesti:

1. Pidettävät rahoitusvarat (tavoite rahavirtojen kerääminen)
2. Pidettävien ja myytävien rahoitusvarojen yhdistelmä (tavoite rahavirtojen kerääminen ja myynti)
3. Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta

Pidettävät rahoitusvarat -liiketoimintamalli sisältää antolainausaamiset sekä eräpäivään asti pidettävät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka läpäisevät rahavirtaominaisuuksien (SPPI, Solely Payments of Principal and Interest) testin. Rahavirtaominaisuuksien testissä tutkitaan, määrätäänkö sopimusehdoissa tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksuja.

Yhdistelmä -liiketoimintamalli sisältää rahavirtaominaisuuksien testin läpäisevät vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää eräpäivään asti tai lähelle eräpäivää tai myydä esimerkiksi sijoitusstrategian tavoitteiden täyttämiseksi.

Muu pitkäaikainen sijoitustoiminta -liiketoimintamalli pitää sisällään osakkeet sekä muut sellaiset instrumentit, jotka eivät läpäise rahavirtaominaisuuksien testiä.

Bonum Pankki ei käy aktiivisesti kauppaa rahoitusvaroilla. Bonum Pankin sijoitustoiminnan tavoite on rahoitusyli jäämien sijoittaminen pitkän aikavälin tavoitteella sekä likviditeettisalkun ylläpitäminen maksuvalmiustarpeita varten.

Jaksotettuun hankintameroon kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintameroon kirjattavat rahoitusvarat sisältävät lainat ja saamiset sekä sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, jotka on tarkoitus pitää niiden eräpäivään asti ja joiden ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin). Arvostusluokkaan voidaan luokitella myös maksuvalmiuden ylläpitämiseksi hallussa pidettävät likvidit varat, jotka pidetään eräpäivään asti ja lähtökohtaisesti voidaan myydä ainoastaan luottoriskin heikentymisen tai maksuval-

miuskriisin vuoksi. Arvostusluokkaan sisältyvät lainat ja saamiset voidaan myydä esimerkiksi saamisen perintään siirtymisen vuoksi.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat sisältää sijoituspolitiikan mukaisesti ne vieraan pääoman ehtoiset rahoitusinstrumentit, jotka on tarkoitus joko pitää rahavirtojen keräämiseksi tai myydä tarvittaessa liiketoimintamallin tavoitteen saavuttamiseksi (yhdistelmä -liiketoimintamalli). Luokittelu edellyttää, että instrumentin ehdoissa on sovittu säännöllisestä koronmaksusta ja pääoman palauttamisesta joko osissa tai kerralla (läpäisevät rahavirtaominaisuuksien testin).

Arvostusluokkaan luokitellaan muun muassa ne sijoitukset, joita myydään tarvittaessa esimerkiksi likviditeettitarpeen muuttuessa sekä sellaiset likvidit varat, joiden likviditeetti on osoitettava säännöllisillä myynneillä.

Muutokset rahoitusinstrumentin käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Rahoitusinstrumenttiin kohdistuvien odotettavissa olevien luottotappioiden lisäykset ja vähennykset kirjataan tuloslaskelmaan ja muihin laajan tuloksen eriin. Luovutuksen yhteydessä arvomuutos kirjataan muista laajan tuloksen eristä tuloslaskelmaan sijoitustoiminnan tuottoihin ja odotettavissa oleva luottotappio rahoitusvarojen arvonalentumistappioihin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Rahoitusvara arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti, ellei sitä arvosteta jaksotettuun hankintameroon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat sisältää osakkeet ja rahasto-osuudet sekä velkainstrumentit, jotka eivät täytä rahavirtaominaisuuksien testiä. Poikkeuksen muodostavat osakkeet, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta.

Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitarkoituksessa pidettäviä rahoitusvaroja. Suojaavat johdannaiset kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat oman pääoman ehtoiset instrumentit

Bonum Pankki on soveltanut IFRS 9 -standardin mahdollistamaa poikkeusta arvostaa oman pääoman ehtoisia instrumentteja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Poikkeusta on sovellettu Bonum Pankin strategisiin oman pääoman ehtoiisiin omistuksiin, joiden omistus on perusteltua liiketoiminnan kannalta.

Muutokset rahoitusinstrumenttien käyvässä arvossa kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kyseisten rahoitusinstrumenttien myöhemmin tapahtuvan luovutuksen yhteydessä mahdollisesti realisoituva myyntivoitto tai -tappio merkitään suoraan omaan pääomaan. Myös valuuttakurssivoitot ja -tappiot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Poikkeuksen soveltamista koskeva valinta voidaan tehdä ainoastaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä ja se on peruuttamaton.

Jaksotettuun hankintameroon kirjattavat rahoitusvelat

Bonum Pankin rahoitusvelat luokitellaan jaksotettuun hankintameroon efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Jaksotettuun hankintameroon kirjattavat rahoitusvelat sisältää talletukset ja liikkeeseen lasketut velkakirjat, velat luottolaitoksille sekä muut rahoitusvelat.

Käypään arvoon kirjattavat rahoitusvelat

Johdannais sopimukset merkitään rahoitusvelkoihin käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Bonum Pankilla ei ole muita käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja.

KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Käypä arvo on se hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa.

Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla tai silloin, kun toimivia markkinoita ei ole, vakiintuneita arvostusmenetelmiä käyttämällä. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hin-

tanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia, säännönmukaisesti toistuvia ja toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Rahoitusvarojen noteerattuna markkinahintana käytetään senhetkistä ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin.

Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattuja rahavirtoja sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttausko-roista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin luotettavaan käyvän arvon määrittämiseen.

Rahoitusinstrumenttien käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen mukaan, miten käypä arvo on määritetty:

- täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot (taso 1)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen syöttötietoina muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja, jotka ovat todennettavissa varoille tai veloille joko suoraan (esim. hintoina) tai välillisesti (esim. johdettuina hinnoista) (taso 2)
- käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen varoille tai veloille syöttötietoja, jotka eivät ole olennaisilta osin perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin (taso 3).

Se käypien arvojen hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys arvioidaan kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän suhteen kokonaisuudessaan.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Bonum Pankki koordinoi keskitetysti johdannaisten avulla toteutettua korkoriskiltä suojautumista POP Pankkien yhteenliittymässä.

Suojauslaskennan tavoitteena on, että suojaus-suhteessa olevien suojaavan instrumentin käyvän arvon muutokset kumoavat suojatun kohteen yhtäläiset muutokset kokonaan tai olennaisilta osin. Suojaavien ja suojattavien instrumenttien välinen yhteys määritetään määrämuotoisesti. Määrämuotoisella määrittämisellä tarkoitetaan, että suojaavan johdannaisten ja suojattavan kohteen välinen suojaussuhde ja riskienhallinnan tavoitteet dokumentoidaan ennen suojauslaskennan soveltamista. Mikäli suojaavan johdannaisten ja suojattavan erän arvonmuutoksen välillä on riittävä korrelaatio, suojaus katsotaan tehokkaaksi.

Bonum Pankki soveltaa suojauslaskentaan IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia kaikkiin suojaus-suhteisiin. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset. Bonum Pankki hallinnoi POP Pankki -ryhmän jäsenosuuspankkien rahavirran suojauksessa käytettäviä korko-optioita sekä käyvän arvon suojauksessa käytettäviä koronvaihtosopimuksia. Bonum Pankin taseessa olevat ei suojaavat johdannaisten ovat suojaavia instrumentteja POP Pankkien yhteenliittymässä.

Johdannaissopimusten positiiviset käyvät arvot esitetään varoina erässä Johdannaissopimukset ja negatiiviset käyvät arvot velkoina erässä Johdannaissopimukset. Suojauslaskennassa olevien johdannaisten arvonmuutokset kirjataan tuloslaskelmaan sijoitusten nettotuottoihin erään Suojauslaskennan nettotuotot. Suojaavien johdannaissopimusten

korot kirjataan nettomääräisesti, niin että varoja suojaavien johdannaissopimusten korot esitetään tuloslaskelman korkotuotoissa ja velkoja suojaavien johdannaissopimusten korot esitetään korkokuluissa. Johdannaissopimusten korot esitetään taseessa yhteissummana joko erässä muut varat tai muut velat, riippuen kunkin tarkasteluhetken korkojen maksutilanteesta.

RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMINEN

Tappiota koskeva vähennyserä kirjataan perustuen odotettavissa oleviin luottotappioihin kaikista vieraan pääoman ehtoista rahoitusvaroista, jotka arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä taseen ulkopuolisista luottositoumuksista. Rahoitusinstrumentin odotettavissa oleva luottotappio määritetään sopimukseen perustuvien rahavirtojen, jotka yhteisö on sopimuksen mukaisesti oikeutettu saamaan, ja niiden rahavirtojen, jotka yhteisö odottaa saavansa, välisenä erotuksena diskontattuna alkuperäisellä efektiivisellä korolla raportointihetken.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseksi rahoitusinstrumentit luokitellaan vaiheisiin 1-3. Vaiheeseen 1 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski ei ole lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään tällaisille rahoitusinstrumenteille perustuen 12 kuukaudelta odotettavissa oleviin luottotappioihin. Vaiheeseen 2 luokitellaan rahoitusinstrumentit, joiden luottoriski on laadullisten tai määrällisten kriteerien perusteella lisääntynyt merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen ja vaiheeseen 3 rahoitusinstrumentit, joiden vastapuoli on todettu maksukyvyttömäksi. Odotettavissa olevat luottotappiot määritetään vaiheeseen 2 ja 3 luokitelluille rahoitusinstrumenteille perustuen koko voimassaoloajalta odotettavissa oleviin luottotappioihin.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta Bonum Pankissa perustuu kolmeen pääsegmenttiin:

- Henkilöasiakkaat
- Yritysasiakkaat
- Sijoitussalkku

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu jokaisessa segmentissä sopimuskohteisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyyteen (PD, Probability of Default), tappio-osuuteen (LGD, Loss Given Default) sekä vastuun määrään maksukyvyttömyyshetkellä (EAD, Exposure At Default).

Maksukyvyttömyyden todennäköisyyttä (PD) mitataan luottoluokitusmallilla. Luottoluokitusmallit on määritelty yllä kuvatuille kolmelle pääsegmentille. Henkilö- ja yritysasiakkaiden PD:n arvioimiseen käytetään tilastollisilla menetelmillä rakennettuja luottoluokitusmalleja.

Tappio-osuudella (LGD) tarkoitetaan odotettua luottotappion osuutta jäljellä olevasta pääomasta, jos vastapuoli luokitellaan maksukyvyttömäksi. Tappio-osuuksien laskentaparametrit on POP Pankki -ryhmässä määritelty asiantuntija-arvioiden perusteella. LGD-arvojen määrittelyssä on hyödynnetty toimialakohtaisia LGD-tietoja Suomen markkinasta.

Vastuun määrää maksukyvyttömyyshetkellä (EAD) lasketaan jokaiselle lainalle ja taseen ulkopuoliselle erälle erikseen sopimusehtojen mukaisiin lyhennyksiin perustuen, pois lukien eräpäivätömät sopimukset, joiden elinkaari on määritelty asiantuntija-arvion perusteella. Taseen ulkopuolisten erien EAD-laskennassa sovelletaan vaka-varauslaskennan luottoriskin standardimallin mukaisia luottovasta-arvokertoimia (CCF), pois lukien korttiluotot, joille on määritelty CCF-arvo asiantuntija-arvion perusteella.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrää arvioitaessa hyödynnetään kohtuudella saatavilla olevaa tulevaisuuden informaatiota. Odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaa varten POP Pankki -ryhmässä on kehitetty kolmeen makrotalouskenaarioon ja niihin liittyviin toteutumistodennäköisyyksiin perustuva malli, jolla laskennassa käytettäviä parametreja korjataan odotettavissa olevia luottotappioita määritettäessä. Makrotalouskenaariot perustuvat Suomen bruttokansantuotteen asiantuntija-arviona laadittuun ennustettuun kasvuprosenttiin kolmen tulevan vuoden aikana.

Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisessä siirrytään 12 kuukaudelta odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamisesta koko sopimuksen voimassaoloajalta odotettavissa olevan luottotappion kirjaamiseen luottoriskin lisääntyessä merkittävästi alkuperäisen kirjaamisen jälkeen. Tällöin sopimus siirretään vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Luottoriskin katsotaan lisääntyneen merkittävästi, kun sopimukselle on tehty alle 12 kuukautta sitten lainanhoitajousto, se on ollut erääntyneenä yli 30 päivää, tai asiakkaan tilanteessa on havaittu jokin muu laadullinen riskiä kasvattava tekijä, kuten asiakkaan liiketoiminnassa tapahtunut merkittävä muutos, joka ei vielä näy maksuviiveenä. Luottoriski on lisääntynyt merkittävästi myös silloin, jos sopimuksen vastapuolen luottoluokitus on heikentynyt merkittävästi. Merkittävän heikentymisen asiantuntija-arviolla määritelty kynnyсарvo perustuu PD-luvun muutokseen raportointihetken ja sopimuksen avaamishetken välillä.

Bonum Pankki soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 575/2013 artiklan 178 mukaisesti maksukyvyttömyyden määritelmää odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa. Vastuut luokitellaan vaiheeseen 3 niiden täyttäessä maksukyvyttömyyden kriteerit. Muille kuin vähittäisasiakkaille, eli asiakkaille, joiden liikevaihto on yli 50 miljoonaa euroa ja vastuut yli 1 miljoonaa euroa, maksukyvyttömyyden määritelmää sovelletaan asiakastasolla ja vähittäisasiakkaille sopimustasolla. Vähittäisasiakkaan kaikki saatavat muuttuvat kuitenkin maksukyvyttömäksi (asiakastasoinen maksukyvyttömyys), mikäli velallisen maksukyvyttömyyden vastuiden määrä ylittää 20 prosenttia kaikista asiakkaan vastuista.

Sopimus katsotaan maksukyvyttömäksi viimeistään silloin, kun maksukyvyttömyyden kriteerien mukainen vastuu on viivästynyt yhtäjaksoisesti yli 90 päivää. Lisäksi asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi, kun takaisinmaksua pidetään epätodennäköisenä kuten esimerkiksi jos asiakas on asetettu konkurssiin tai vastaavaan menettelyyn tai jos asiakkaalla on lainanhoitajousto, joka aiheuttaa yli 1 prosentin muutoksen vastuun nykyarvoon. Sopimus tai asiakas katsotaan maksukyvyttömäksi 90 päivän tervehtymisperiodin ajan sen jälkeen, kun maksukyvyttömyyden edellytykset ovat poistuneet.

Bonum Pankilla ei ole sellaisia sopimuksia, jotka on luokiteltu alun perin arvoltaan alentuneina myönnytyksi.

Mikäli asiakas ei ole täyttänyt maksukyvyttömyyden kriteerejä vähintään 3 kuukauteen, asiakkaan vastuut palautuvat joko vaiheeseen 2 tai 1 riippuen siitä, täyttääkö vastuut jonkin luottoriskin merkittävän lisääntymisen kriteerin palautumishetkellä. Sopimus palautuu ilman erillistä koeaikaa vaiheesta 2 vaiheeseen 1, jos sopimus ei enää täytä luottoriskin merkittävän kasvamisen kriteerejä.

Bonum Pankki soveltaa käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin IFRS 9 -standardin sallimaa poikkeusta, jossa kaikki vähäisen luottoriskin omaavat instrumentit luokitellaan vaiheeseen 1 ja korkeamman luottoriskin omaavat instrumentit vaiheeseen 2.

Jaksotettuun hankintamenuon ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavaan rahoitusvaraan sekä taseen ulkopuolisiin eriin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä kirjataan tuloslaskelmaan. Tuloslaskelmaan merkittävä vähennyserä muodostuu rahoitusvaralle lasketusta odotettavissa olevasta luottotappiosta, josta on vähennetty aiemmin tulosvaikutteisesti kirjatut odotettavissa olevat luottotappiot. Tappiota koskeva vähennyserä peruutetaan, jos rahoitusvarasta kirjataan lopullinen luottotappio. Jaksotettuun hankintamenuon kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään rahoitusvarojen vähennykseksi. Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattaviin rahoitusvaroihin kohdistuva vähennyserä merkitään laajan tuloksen eriin. Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva tappiota koskeva vähennyserä merkitään varaukseksi muihin varauksiin ja velkoihin.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineettomat hyödykkeet muodostuvat pääosin tietojärjestelmien hankintakustannuksista. Merkittävimmät aineettomat hyödykkeet muodostuvat korttiliiketoiminnan ja maksujenvälityksen tietojärjestelmistä.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen hankintamenuon, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Bonum Pankin hyväksi ja hyödykkeen hankintamenuo on luotettavasti määritettävissä. Hankintamenuo sisältää kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Bonum Pankki on aktivoinut myös sisäisesti aikaansaatuja aineettomia hyödykkeitä. Sisäisesti aikaansaatujen aineettomien hyödykkeiden aktivoitaviin menoihin sisältyvät mm. ostetut palvelut ja muut hankkeisiin liittyvät ulkoiset kustannukset.

Kaikilla Bonum Pankin aineettomilla hyödykkeillä on rajallinen taloudellinen vaikutusaika. Aineettomien hyödykkeiden hankintamenuo kirjataan poistona kuluksi tuloslaskelmaan seuraaviin arvioituihin taloudellisiin vaikutusaikoihin perustuen. Tietojärjestelmien arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat 3–5 vuotta ja muiden aineettomien hyödykkeiden 3–4 vuotta. Pankkitoiminnan perusjärjestelmien arvioitu taloudellinen vaikutusaika voi olla edellä esitettyä pidempi, kuitenkin enintään 10 vuotta.

Aineettomien hyödykkeiden hankintamenuojen poistot aloitetaan siitä hetkestä, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi. Viitteitä aineettomien hyödykkeiden arvon alentumisesta tarkastellaan vuosittain ja tarvittaessa suoritetaan arvonalentumistestaus. Tutkimusmenot kirjataan niiden toteutumishetkellä kuluksi.

Palveluna ostettavan järjestelmän (Software as a Service, SaaS) pilvipalvelusopimukseen liittyvät konfigurointimenot kirjataan pääsääntöisesti kuluksi ja räätälöintimenot kirjataan muiden varojen ennakkomaksuihin tai kuluksi, riippuen siitä ovatko räätälöintiä koskevat palvelut erotettavissa varsinaisesta pilvipalvelusopimuksesta. Pilvipalvelujärjestelyssä ohjelmiston määräysvalta on kolmannella osapuolella, eikä ohjelmiston konfigurointi- ja räätälöintimenuoja aktivoida aineettomaksi hyödykkeeksi. Pilvipalvelusopimuksesta kirjattu ennakkomaksu puretaan kuluksi sopimuskauden kuluessa siitä lähtien, kun hyödyke on valmis käytettäväksi.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Bonum Pankin taseeseen merkityt aineelliset hyödykkeet muodostuvat koneista ja kalustosta, jotka merkitään taseessa poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Poistot perustuvat hyödykkeiden taloudelliseen vaikutusaikaan. Koneiden ja kaluston taloudellinen vaikutusaika on 3–10 vuotta.

Aineellisten hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset merkitään tuloslaskelmassa poistoihin ja arvonalentumistappioihin.

VUOKRASOPIMUKSET

Bonum Pankki on hankkinut käyttöönsä vuokrasopimuksiksi luokiteltavilla sopimuksilla toimistolaitteita sekä liiketoiminnan käytössä olevat tilat. Bonum Pankki arvioi sopimuksen syntymisajankohtana, onko sopimus vuokrasopimus tai sisältääkö se vuokrasopimuksen. Sopimus on vuokrasopimus, jos se antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan määräajaksi vastiketta vastaan.

Bonum Pankki merkitsee vuokrasopimukset taseeseen vuokrasopimusvelkana sekä siihen liittyvänä käyttöoikeusomaisuuseränä. Vuokrasopimusvelka esitetään muissa veloissa ja siihen liittyvä korkokulu kokokatteessa. Käyttöoikeusomaisuuserä esitetään aineellisissa hyödykkeissä ja siihen liittyvät poistot poistoissa ja arvonalentumisissa. Bonum Pankki soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia, joita sovellettaessa enintään 12 kuukautta kestäviä sekä arvoltaan vähäisiä hyödykkeitä koskevia sopimuksia ei kirjata taseeseen. Näiden vuokrasopimusten kulut kirjataan liiketoiminnan muihin kuluihin.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan alun perin hankintamenuon. Sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenuon. Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poistot tasapoistoina siten, että toistaiseksi voimassa olevien toimitilojen poisto-aika on pääsääntöisesti 2 vuotta. Määräaikaisille sopimuksille poisto-aika on lähtökohtaisesti sopi-

muksen mukainen kausi. Toimistolaitteiden poistotajat vaihtelevat 2–5 vuoteen.

Alun perin vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokramaksujen nykyarvoon, joita ei ole maksettu sopimuksen alkamisajankohtana. Vuokrasopimusvelan laskennassa käytetään lisäluoton korkoa. Lisäluoton korkona käytetään ryhmän sisäisesti myönnettyille luotoille määriteltyä korkoa.

Vuokrakauden määrittämisessä on huomioitu vuokratun omaisuuserän taloudellinen käyttöaika. Johdon oletuksilla on merkitystä etenkin toistaiseksi voimassa olevien sopimusten vuokrakauden määrittelyssä. Toistaiseksi voimassa oleville sopimuksille on määritetty johdon arvioon perustuva vuokrakausi silloin, kun on kohtuullisen varmaa, että sopimukset on tehty irtisanomisaikaa pidemmäksi ajaksi.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Bonum Pankin työsuhde-etuudet ovat pääasias- sa lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia, kuten palkkoja, vuosilomapalkkoja ja tulospalkkioita, jotka odotetaan maksettavan asianomaisen työn suorittamisen yhteydessä tai seuraavan 12 kuukauden aikana.

Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet koostuvat eläkkeistä. Lakisäätäinen eläketurva on järjestetty ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Bonum Pankin eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisten järjestelyjen kulut kirjataan henkilöstökuluihin sille tilikaudelle, jota vakuutusyhtiön veloitus koskee. Bonum Pankilla ei ole etuus- pohjaisia eläkejärjestelyjä.

TULOUTUSPERIAATTEET JA TULOSLASKELMAERIEN ESITTÄMINEN

Korkotuotot ja -kulut

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajalle tasaisesti suhteessa taseessa jäljellä olevaan määrään. Korkotuotot ja -kulut sisältyvät korkokatteeseen.

Bonum Pankin maksama negatiivinen korkotuotto kirjataan korkokuluihin ja asiakaspankilta peritty negatiivinen korkokulu kirjataan korkotuottoihin.

Palkkiotuotot ja -kulut

Palkkiotuotot kirjataan siihen määrään asti kuin Bonum Pankki olettaa olevansa oikeutettu palkki-oon asiakkaalle suoritettua palvelua vastaan. Palkkiotuotot kirjataan joko yhtenä ajanhetkenä tai ajan kuluessa. Palkkioita, joiden katsotaan olevan kiinteä osa rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, käsitellään efektiivisen koron oikaisuinä. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien palkkiot tuloutetaan kuitenkin instrumentin alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä.

Osingot

Osingot tuloutetaan silloin, kun osinkoa jakavan yhtiön yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta ja oikeus osingon saamiseen on syntynyt. Osinkotuotot kirjataan sijoitusten nettotuottoihin.

Tuloslaskelmaerien esittäminen

Tuloslaskelmaerät on esitetty tilinpäätöksessä alla esitetyin periaattein.

Korkokate	Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, nimellisarvon ja hankinta-arvon välisen erotuksen jaksotusmäärä sekä palkkiot, jotka käsitellään osana rahoitusinstrumentin efektiivistä korkoa, vuokrasopimusvelan korkokulut
Palkkiotuotot ja -kulut	Palkkiotuotot luotonannosta, talletuksista, palkkiotuotot ja -kulut maksujenvälityksestä ja korttiliiketoiminnasta, palkkiokulut arvopapereista
Sijoitusten nettotuotot	Myyntivoitot ja -tappiot sekä osinkotuotot käypään arvoon arvotetuista rahoitusinstrumenteista, valuuttatoiminnan nettotuotot
Liiketoiminnan muut tuotot	Keskusluottolaitospalveluista saadut tuotot, palvelukeskuksen palveluista saadut tuotot sekä muut liiketoiminnan tuotot
Henkilöstökulut	Palkat ja palkkiot, henkilösivukulut ja eläkekulut
Liiketoiminnan muut kulut	Muut hallintokulut, arvoltaan vähäisiin ja lyhytaikaisiin vuokrasopimuksiin liittyvät kulut, kehittämiskulut, viranomaismaksut sekä muut liiketoimintaan liittyvät kulut
Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot	Rahoitusvaroihin kohdistuvat arvonalentumiset, odotettavissa olevat luottotappiot ja toteutuneet luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset

TULOVEROT

Tuloslaskelman verot koostuvat Bonum Pankin tilikauden tulokseen perustuvista veroista, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuksista ja laskennallisten verojen muutoksesta. Verokulu kirjataan tuloslaskelmaan, paitsi niiden erien kohdalla, jotka liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajaan tulokseen kirjattuihin eriin. Silloin myös vero-vaikutus kirjataan kyseisiin eriin.

Laskennalliset verovelat ja -saamiset lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista ja vähennyskelpoisista väliaikaisista eroista. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy sellaista verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten laskennassa käytetään sitä säädettyä verokantaa,

jonka ennakoidaan olevan voimassa väliaikaisen eron purkautuessa.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat laskennalliset verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Bonum Pankki harjoittaa pankkitoimintaa. Koska pankilla on vain yksi toimintasegmentti, se ei esitä tilinpäätöksessään segmenttiraportointia.

LIITE 2 RISKIENHALLINTA

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN PERIAATTEET

Bonum Pankin riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että pankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä muodostuisi oleellista uhkaa pankin, keskusyhteisön tai koko yhteenliittymän vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle ja tukea näin POP Pankki -ryhmän riskienhallinnan strategisia tavoitteita ja varmistaa omalta osaltaan toiminnan jatkuvuus kaikissa olosuhteissa. Riskinkantokyky muodostuu toiminnan laajuuteen ja vaahtivuuteen suhteutetusta riskienhallinnasta sekä kannattavaan liiketoimintaan perustuvasta riittävästä vakavaraisuudesta. Riskienhallinnan prosessien tavoitteena on varmistaa, että kaikki merkittävät liiketoiminnasta aiheutuvat riskit tunnistetaan, arvioidaan, mitataan ja että niitä valvotaan säännöllisesti ja että ne ovat oikeassa suhteessa pankin ja koko yhteenliittymän riskinkantokykyyn.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa Bonum Pankin pääomien riittävä määrä, laatu ja niiden tehokas käyttö. Pääomilla katetaan pankin liiketoimintastrategiasta ja -suunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin ja yhteenliittymän häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Tavoitteeseen pyritään dokumentoidulla ja systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja kaikkien jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin ja liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen.

POP Pankkikeskus osk, yhteenliittymän keskusyhteisö, vastaa ryhmän riskien- ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävyydestä ja ajanmukaisuudesta. Keskusyhteisö antaa ryhmään kuuluville yhteisöille ohjeita riskienhallinnan toteuttamiseksi ja valvoo, että ne toimivat viranomaissäännösten, omien sääntöjensä, keskusyhteisön antamien ohjeiden ja asianmukaisesti ja eettisesti hyväksyttävien menettelytapojen mukaisesti. Bonum Pankki hallinnoi sitovien ohjeiden puitteissa liiketoimintaan kuuluvia ris-

kejä ja on vastuussa omasta vakavaraisuudestaan. Bonum Pankin vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan sekä pankkitasolla, että konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Yhteenliittymätason riskienhallinnan ohjausrajojen ja toimintaperiaatteiden rikkomiseen puututaan sovitujen yhteenliittymän toimintamallien mukaisesti.

Pankki tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastaamaan riskien yhteismäärää. Vakavaraisuutensa turvaamiseksi pankki asettaa riskiperusteiset pääomatavoitteet ja laatii pääomasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Pääomasuunnitelman laatimisessa käytetään keskusyhteisön riskienhallinnan määrittelemiä laskentamenetelmiä.

Merkittävimmät Bonum Pankin liiketoimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski ja operatiivinen riski. Yhteenliittymätason liiketoiminnan suunnitteluun pohjautuva keskusyhteisön hallituksen vahvistama riskistrategia linjaa liiketoiminnan riskinottohalukkuuden, jonka puitteissa Bonum Pankin hallitus asettaa tarvittaessa omia ohjeita ja rajoitteita. Liiketoimintaa harjoitetaan maltillisella riskitasolla niin, että riskit pystytään täysimääräisesti hallitsemaan.

Riskienhallintaa ja vakavaraisuuden hallintaa säätelevät EU-lainsäädäntö, Laki luottolaitostoiminnasta 610/2014 (jäljempänä Luottolaitoslaki), Laki talletuspankkien yhteenliittymästä 24.6.2010/599 (jäljempänä Yhteenliittymälaki), sekä Finanssivallvonnan standardit, määräykset ja ohjeet.

Bonum Pankin riskienhallinta ja vakavaraisuuden hallinta on olennainen osa pankin päivittäistä liiketoiminnan johtamista ja sisäistä valvontaa. Sisäisellä valvonnalla seurataan, että organisaatio toimii säännösten mukaisesti, hallitsee riskejä kattavasti ja toimii tehokkaasti ja luotettavasti. Lisäksi sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että yhteenliittymässä eri tasoille asetetut päämäärät ja tavoitteet saavutetaan annettuja ohjeita noudattaen.

RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAIKUUDEN HALLINNAN ORGANISOINTI

Bonum Pankki on POP Pankkien yhteenliittymän keskusluottolaitos ja samalla jäsenluottolaitos sekä POP Pankkikeskus osk:n tytäryhtiö. Yhteenliittymän keskusyhteisö antaa jäsenluottolaitoksille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi sitovia ohjeita riskien ja vakavaraisuuden hallinnasta, luotettavasta hallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Lisäksi jäsenluottolaitoksille on asetettu yhteisiä liiketoiminnan ohjausrajoja, joilla varmistetaan siitä, että yksittäisen jäsenluottolaitoksen ottamat riskit ovat hyväksyttävissä rajoissa.

Bonum Pankin hallitus vahvistaa liiketoiminnan tavoitteet, ohjeet ja rajoitteet liiketoiminnan riskitasoille sekä riskinottovaltuudet keskusyhteisön antamien sitovien ohjeiden mukaisesti. Hallitus vastaa ennakoivasta pääomasuunnittelusta sekä vakavaraisuuden hallinnan ja ennakoivan pääomasuunnittelun sovittamisesta osaksi luotettavaa hallintoa ja muuta ohjausta. Hallitus arvioi vakavaraisuuden hallinnan tarkoituksenmukaisuutta, kattavuutta ja luotettavuutta. Hallitus asettaa tavoitetason, jolla vakavaraisuus halutaan pitää sekä vahvistaa riskiprofiilin edellyttämän pääomatason ja -rakenteen.

Toimiva johto vastaa päivittäisen liiketoiminnan riskienhallinnasta riskirajoitteiden ja riskinottovaltuuksien puitteissa. Toimiva johto vastaa vakavaraisuuden hallinnan sekä riskienhallinnan käytännön toteutuksesta, jatkuvasta seurannasta ja valvonnasta sekä raportoinnista yhteenliittymän hallitukselle. Toimiva johto myös huolehtii siitä, että vakavaraisuuden hallintaan liittyvät vastuut, valtuudet, prosessit ja raportointisuhteet on selkeästi määritetty ja riittävästi kuvattu ja että työntekijät tuntevat työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa vakavaraisuuden hallinnan kokonaisuuden, siihen liittyvät prosessit ja menetelmät.

Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävä on YL-ohjausrajojen, Bonum Pankin liiketoiminnan riskirajoitteiden ja vakavaraisuuden valvonta sekä raportointi hallitukselle ja yhteenliittymän keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvonta-toimin-

volle. Bonum Pankin riskienvalvonnan tehtävänä on muodostaa kokonaisvaltainen näkemys yhteenliittymän jäsenluottolaitosten keskusluottolaitospalveluiden ja pankin muun liiketoiminnan sisältämistä riskeistä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä ja toimintatapoja riskien tunnistamiseen, mittamiseen ja valvontaan keskusyhteisön antamien periaatteiden mukaisesti.

Keskusyhteisön keskitetty compliance-toiminto valvoo, että pankki noudattaa toiminnassaan lakia, asetuksia, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä, markkinoiden itsesääntelyä, omia sääntöjään sekä yhteenliittymän keskusyhteisön antamia ryhmän sisäisiä sitovia ohjeita. POP Pankkikeskus osk yhteenliittymän keskusyhteisönä valvoo Yhteenliittymälain 17 §:n mukaisesti riskienhallintajärjestelmien riittävyttä ja toimivuutta kaikissa jäsenluottolaitoksissa.

Yhteenliittymän riskienhallinnan ja vakavaraisuuden hallinnan periaatteita, organisointia ja sisäisen valvonnan järjestämistä kuvataan tarkemmin POP Pankki -ryhmän tilinpäätöksen liitteessä 4. EU:n vakavaraisuusasetuksen N:o 575/2013 (CRR) edellyttämät riskkejä koskevat tiedot on esitetty lisäksi erillisessä Pilari III -raportissa. POP Pankki -ryhmän tilinpäätös on saatavissa POP Pankkikeskus osk:n toimitiloista osoitteesta Hevosenkä 3, 02600 Espoo tai sähköisesti osoitteessa www.poppankki.fi.

VAKAVARAIKUUDEN HALLINTA

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Bonum Pankilla on jatkuvasti riittävä pääomapuskuri strategisten liiketoimintatavoitteidensa saavuttamiseksi ja niistä aiheutuvien riskien kattamiseksi kaikissa olosuhteissa. Bonum Pankki noudattaa vakavaraisuuden hallinnassa yhteenliittymän keskusyhteisön asettamia vakavaraisuuden hallinnan periaatteita sekä riskinottokehikon mukaista riskinottohalukkuutta.

Vakavaraisuusasetuksen seuranta ja ohjaus on toteutettu keskusyhteisön asettamien vakavaraisuuden ohjausrajojen kautta. Vakavaraisuustavoitteet (limiitit) asetetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 575/2013 ja sitä uudistavan asetuksen

2019/876 (jäljempänä vakavaraisuusasetus) mukaiselle vakavaraisuussuhdeluvulle ja sisäiseen riskien arviointiin pohjautuvalle taloudelliselle pääomavaimuudelle (nk. pilari 2, sisäinen pääoma).

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteeseen pyritään systemaattisella vakavaraisuuden hallintaprosessilla, joka kytkeytyy kiinteästi yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten strategiaprosessiin, liiketoiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Prosessissa pyritään tunnistamaan kaikki suunniteltuun liiketoimintaan liittyvät olennaiset riskit sekä arvioimaan niiden suuruutta sekä niiden kattamisen edellyttämät pääomavaateita.

Bonum Pankki laatii vuosittain pääomasuunnitelman stressitesteineen yhdenmukaisilla keskusyhteisön määrittelemillä työkaluilla ja periaatteilla yhteenliittymän keskusyhteisön valvonnassa. Tällä varmistetaan, että pankin suunnittelema kasvu, kannattavuus ja riskinkantokyky ovat tarkoituksenmukaisia ja keskenään johdonmukaisia ja linjassa yhteenliittymän tavoitteiden ja rajoitteiden kanssa. Pääomilla katetaan yhteenliittymän strategian mukaisesta liiketoimintasuunnitelmasta aiheutuvat olennaiset riskit ja turvataan pankin häiriötön toiminta odottamattomien tappioiden varalta. Pääomasuunnitelman ns. perusskenaario muodostaa samalla perustan pankin budjetoinnille.

PILARI I VAKAVARAIUUS

Bonum Pankin merkittävimmät Pilari I -pääomavaateet muodostuvat pankkitoiminnan vähittäisaamisista sekä likviditeettiportfolion sijoitustoiminnan saamisista. Yhteenliittymässä sovelletaan vakavaraisuuslaskennassa luottoriskin pääomavaateen laskentaan standardimenetelmää ja operatiivisen riskin pääomavaateen laskentaan perusmenetelmää. Bonum Pankilla ei ole kaupankäyntitoimintaa, joten markkinariskin pääomavaate lasketaan perusmenetelmällä ainoastaan valuuttapositioneille. Luottoriskin standardimenetelmässä vastuut jaetaan vastuuryhmiin ja vähittäisaamisten ryhmässä on määritelty luotonannon hajautukselle vaadittavat vähimmäisrajat.

Bonum Pankki Oyj:n omat varat muodostuvat osakepääomasta, kertyneistä voittovaroista sekä muis-

ta vapaista rahastoista, joista vähennetään vakavaraisuusasetuksen mukaiset vähennyserät. Tilikauden voittoa ei lueta omiin varoihin. Bonum Pankki julkistaa vakavaraisuuslaskennan kannalta olennaiset tiedot vuosittain osana toimintakertomustaan.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

LUOTTORISKI

Bonum Pankin merkittävin riski on luotto- ja vastapuoliriski. Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei täytä sopimuksen mukaisia maksuvelvoitteita.

Luottoriskin merkittävin lähde on luotot, mutta luottoriskiä voi syntyä luottojen lisäksi myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista sekä erilaisista taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä sekä takauksista.

Bonum Pankin liiketoiminnan luottoriski muodostuu likviditeettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkitoiminnasta, josta suurimman osan muodostaa vakuudeton luotonanto. Luottoriskille alttiita tase-eriä oli vuoden 2024 lopussa yhteensä 418 712 (460 508) tuhatta euroa. Taseen ulkopuolisia sitovia luottolupauksia Bonum Pankilla oli 185 172 (171 533) tuhatta euroa, jotka muodostuivat pääasiassa korttiluottojen vapaista luottolimiiteistä ja POP Pankin maksuvalmiuslimiiteistä.

LUOTTORISKIEN HALLINTA

Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymätasolla luottoriskin hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä luottoriskin valvontaa ja raportointia. Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovan luottoriskistrategian, jossa määritellään tavoiteriskitaso, riskinoton linjauksia ja asiakasvalintaa sekä vakuuksia koskevat periaatteet. Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuista syntyvien luottoriskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle.

Luottoriskistrategiassa ja sitä täydentävissä luotonannon ja vakuuksien toimintaohjeissa määri-

tellään enimmäismäärät riskikeskittymille ja ne ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Ohjeet luovat pohjan Bonum Pankin luottoriskien hallinnalle ja niissä määritellään luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakautaan sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimiitit sekä seurantarajat. Luottoriskistrategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Automatisoidun luotonmyönnön luottopäätökset tehdään hakemuspisteytysmalliin perustuvan asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukyvyyn arvioinnin perusteella, sekä muiden luotonmyönnön kriteerien perusteella. Luottoriskien hallintaa toteutetaan luottoriskien seurantaan ja analysointiin perustuvalla aktiivisella luottopolitiikan ja automatisoitujen päätössääntöjen hallinnalla. Luottoriskien seuranta puolestaan perustuu maksuviiheiden ja järjestämättömien saamisten jatkuvaan seurantaan, luottosalkun laadun seurantaan sekä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrän ja luottotappioitujen vastuiden seurantaan.

Muun luotonmyönnön luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuden ja maksukykyyn arvioinnin lisäksi myös muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Vakuudet arvostetaan varovaisuuden periaatteita noudattaen käypään arvoon ja niiden arvoa seurataan säännöllisesti. Vakuuksien arvostamisessa käytettävät vakuusarvostuskertoimet on määritelty yhteenliittymän luottoriskistrategiassa kaikille jäsenluottolaitoksille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien päätösvaltuuksien puitteissa.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan pääasiallisesti rajaamalla sijoituskohteiden luottokelpoisuutta sekä hajauttamalla sijoitusomaisuutta toimialoittain, vastapuolittain, luottokelpoisuusluokittain sekä instrumenttiluokittain. Luottoriskien hajautus määritellään hallituksen vahvistamissa sijoitussuunnitelman allokatiivissa sekä sijoitustoiminnan työohjeen limiittikehikossa. Sijoituspäätökset

tehdään hallituksen vahvistamien sijoitusvaltuuksien sijoitussuunnitelman ja sijoitustoiminnan työohjeiden mukaisesti riskejä hajauttaen.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta on tärkeä osa luottoriskien hallintaa. Arvonalentumisten periaatteet ja odotettujen luottotappioiden laskenta on määritelty tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa liitteessä 1. Lainoihin ja saamiin, taseen ulkopuolisiin eriin ja saamistodistuksiin kohdistuvat arvonalentumiset ja tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty liitteessä 14 Rahoitusvarojen arvonalentumistappiot.

Bonum Pankin riskien valvonta raportoi hallitukselle säännöllisesti riskipositivista, luottoriskien kehityksestä, asiakasvastuista, järjestämättömistä saamisista sekä odotettavissa olevista luottotappioista. Raportointi sisältää mm. luottoriskien määrän ja kehityksen asiakaskokonaisuuksittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain.

LUOTTORISKIASEMA

Bonum Pankin sijoitusomaisuus yhteensä oli tilikauden lopussa 218 689 (259 963) tuhatta euroa. Sijoitusomaisuus laski vuoden 2024 aikana lähinnä erääntymisten myötä. Likviditeettireserviin kuuluvat sijoitusomaisuuserät sisältävät valtioiden, kuntien, luottolaitosten ja yritysten liiketuloon laskemia saamistodistuksia, joista osa on EKP-vakuuskelpoisia arvopapereita.

Pankkitoiminnan luottoriskiasema ei muuttunut merkittävästi vuoden 2024 aikana. Odotettavissa olevien luottotappioiden ja toteutuneiden luottotappioiden määrä kasvoi luottokannan ja järjestämättömien saamisten mukana. Pankkitoiminnan luottoriskiaseman odotetaan kasvavan tulevalla tilikaudella suunnitelman mukaisen luottokannan kasvun mukana.

Vähittäispankkitoiminnan luottokanta kasvoi tilikaudella 2,2 prosenttia päätyen 197 579 (193 373) tuhanteen euroon. Henkilöasiakkaille myönnettujen lainojen osuus luottokannasta oli 86,5 (86,3) prosenttia. Tilikauden aikana Bonum Pankki myi perinnässä olevia vakuudettomia luottoja. Myyntihinta ja jäljellä olevan pääoman vähennys merkit-

tiin liiketoiminnan muihin kuluihin ja odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) varauksen purku arvonalentumistappioihin.

Bonum Pankin vastuut on jaoteltu maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) mukaisesti riskiluokkiin 1–8. Riskiluokka 1 kuvaa matalimman riskin saatavia ja riskiluokka 8 korkeimman riskin saatavia. Asiakas ja asiakkaan kaikki sopimukset katsotaan olevan maksukyvyttömiä (riskiluokka 8), mikäli jokin tilinpäätöksen laatimisperiaatteissa esitetty maksukyvyttömyyden kriteeri toteutuu. Maksukyvyttömäksi luokitellut vastuut luokitellaan IFRS 9 -standardin mukaisesti vaiheeseen 3 odotettavissa olevien luottotappioiden laskennas-

sa. Vastuut, joiden luottoriski on lisääntynyt merkittävästi, luokitellaan vaiheeseen 2. Muut vastuut on luokiteltu vaiheeseen 1.

Lainojen ja saamisten, saamistodistusten sekä taseen ulkopuolisten erien bruttomäärä korkeimman riskin riskiluokassa 8 oli tilikauden lopussa yhteensä 15 734 (12 660) tuhatta euroa.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty riskiluokittain odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa määriteltujen vaiheiden mukaisesti saamiset asiakkailta, saamistodistukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset. Taulukossa on esitetty myös kunkin riskiluokan PD-luvun ala- ja yläraja.

LUOTTOLAITOSSAAMISET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2024				31.12.2023
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	570 000	-	-	570 000	405 000
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			570 000	-	-	570 000	405 000
ECL			-	-	-	-	-
Yhteensä			570 000	-	-	570 000	405 000

Saamiset luottolaitoksilta muodostuvat pääosin POP Pankki -ryhmän sisäisistä eristä, joiden määrä nousi tilikaudella 40,7 prosenttia.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2024				31.12.2023
	Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	95 365	79	-	95 444	99 546
5	1,50	5,00	64 270	622	-	64 892	47 918
6	5,00	25,00	25 854	3 144	-	28 997	38 702
7	25,00	100,00	256	334	-	590	1 662
8	100,00	100,00	-	-	15 239	15 239	12 264
Luottosaldot yhteensä			185 744	4 179	15 239	205 162	200 093
ECL			1 451	131	6 001	7 583	6 720
Yhteensä			184 293	4 048	9 238	197 579	193 373

Saamiset asiakkailta muodostuu pääosin vakuudettomista luotoista 59,5 (59,3) prosenttia. Kolmen alimman riskiluokan (riskiluokat 6-8) osuus saamisista laski tilikaudella 21,8 (27,2) prosenttiin. Vaiheen kaksi ja kolme saamisten osuus nousi 16,9 (9,9) prosenttiin.

TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2024				31.12.2023
	Riskiluokka	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
1-4	0,00	1,50	177 034	564	-	177 597	166 961
5	1,50	5,00	6 137	71	-	6 208	3 358
6	5,00	25,00	499	361	-	860	789
7	25,00	100,00	-	13	-	13	29
8	100,00	100,00	-	-	495	495	396
Luottosaldot yhteensä			183 669	1 008	495	185 172	171 533
ECL			284	31	70	386	306
Yhteensä			183 385	977	424	184 787	171 227

Taseen ulkopuoliset saamiset muodostuvat pääosin käyttämättömistä korttiluottolimiiteistä 86,6 % (84,5 %) ja ryhmän sisäisistä eristä 12,2 % (13,1 %).

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa, brutto)	PD-luku		31.12.2024				31.12.2023
	Alaraja	Yläraja	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	Yhteensä
Riskiluokka							
1-4	0,00	1,50	217 523	-	-	217 523	259 051
5	1,50	5,00	-	-	-	-	-
6	5,00	25,00	-	-	-	-	-
7	25,00	100,00	-	-	-	-	-
8	100,00	100,00	-	-	-	-	-
Luottosaldot yhteensä			217 523	-	-	217 523	259 051
ECL			25	-	-	25	43
Yhteensä			217 499	-	-	217 499	259 007

Likviditeettireserviin sisältyvät saamistodistukset asettuvat neljään ylimpään riskiluokkaan. Vaiheen 2 saamistodistukset ovat likviditeetin hallinnassa käytettäviä yritystodistuksia.

ONGELMASAAMISET JA SAAMISTEN ARVONALENTUMISET

Vuonna 2024 kirjattiin arvonalentumistappioita lainoista ja saamisista 3 018 tuhatta euroa. Tilikauden aikana realisoituneita luottotappiota kirjattiin 2 103 (1 111) tuhatta euroa. Luottoihin ja saamisiin sekä taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuvat odotettavissa olevat luottotappiot kasvoivat tilikauden aikana 914 tuhatta euroa päättyen 8 008 (7 094) tuhanteen euroon.

Bonum Pankin yli 90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat 7,0 (6,5) prosenttia luottokannasta. Pankin 30–90 päivää erääntyneenä olleet saamiset olivat vuoden 2024 lopussa 1,6 (1,7) prosenttia luottokannasta. Aktiivisessa perinnässä olevat luotot kirjataan luottotappioksi, jos saatavaan ei ole todennäköisin perustein saatavissa suorituksia.

ERÄÄNTYNEET SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
31-90 päivää	3 116	3 255
yli 90 päivää	13 617	12 606
Yhteensä	16 733	15 861

Odotettavissa olevat luottotappiot ECL-vaiheessa 3 kasvoivat 6 071 (4 954) tuhanteen euroon. ECL-laskennan vaiheeseen kolme luokitellaan luottot, joilla on yli 90 päivää myöhässä olevia maksusuorituksia. Vaiheeseen 3 luokiteltavat luottot muodostuvat pääasiassa vakuudettomista saamisista. Odotettavissa olevien luottotappioiden ja luottotappioiden kirjauksia kasvatti luottokannan kasvu ja heikon taloudellisen tilanteen seurauksena kasvaneet henkilöasiakkaiden maksuvaikkeudet. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrä ja siinä tapahtuneet muutokset on esitetty liitetiedossa 14.

RISKIKESKITYMÄT

Luotonannon keskittymäriskiä syntyy luotonannosta, kun luottovastapuolet ovat taloudellisesti riippuvaisia toisistaan tai toimivat samankaltaisessa taloudellisessa ympäristössä, jolloin yksittäiset tapahtumat voivat vaikuttaa merkittävään joukkoon luottovastapuolia samanaikaisesti. Vastaavaa keskittymäriskiä voi syntyä myös luottojen vakuuksien ollessa samankaltaisia.

Bonum Pankin asiakaskokonaisuuksien keskittymäriskiä hallinnoidaan yhteenliittymän ohjauksella ja muulla limitoinnilla, huomioiden voimassa olevat viranomaisvaatimukset.

LIKVIDITEETTIRESERVIN VASTAPUOLIJAKAUMA

(1000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Keskuspankkisaamiset	558 332	485 020
Valtiot ja julkisyhteisöt	83 340	105 838
Luottolaitokset	137 503	158 942
Yrityksiltä	289	2 355
Yhteensä	779 464	752 154

LIKVIDITEETTIRISKIT

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan pankin kykyä vastata sitoumuksistaan. Likviditeettiriski voidaan jakaa lyhyen aikavälin maksuvalmiusriskiin ja pitkän aikavälin rakenteelliseen rahoitusriskiin. Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan tilannetta, jossa pankki ei suoriudu maksuvelvoitteistaan ilman vaikeuksia. Rakenteellinen rahoitusriski tarkoittaa rahoitukseen saatavuuteen ja hintaan liittyvää riskiä, joka muodostuu taseen saamisten ja velkojen maturiteettieroista.

Likviditeettiriskin hallinta

Bonum Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön laatiman yhteenliittymätason likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeistuksen, joissa määritellään likviditeetin hallintaa ja toteutusta koskevat periaatteet, menetelmät sekä rajoitteet. Keskusyhteisön hallitus ohjaa yhteenliittymän lik-

viditeetin hallinnan toteutusta, siinä käytettäviä menetelmiä ja valvoo likviditeettireservin riittävyyttä sekä koostumusta.

Bonum Pankki vastaa yhteenliittymän keskusluottolaitoksena likviditeettistrategian toteuttamisen koordinoinnista yhteenliittymätasolla sekä seuraa ja valvoo jäsenluottolaitosten likviditeettistrategian toteutusta. Keskusluottolaitos koordinoi jäsenluottolaitosten maksuliikennettä sekä likviditeetin tasaamista ja varainhankintaa yhteenliittymässä. Yhteenliittymän riippumattoman riskien valvonta-toiminnon tehtävänä on valvoa ja seurata likviditeettiriskiä sekä jäsenluottolaitos- että yhteenliittymätasolla.

Bonum Pankki Oyj vastaa yhteenliittymässä maksuvalmiusvaatimuksen (LOR) ja pysyvän varainhankinnan vaatimuksen (NSFR) täyttymisestä. Keskusyhteisö on vapauttanut yksittäiset jäsen-

luottolaitokset maksuvalmiusvaatimuksesta ja pysyvän varainhankinnan vaateesta Finanssivalvonnan luvalla. Luvan mukaisesti likviditeettiriskin viranomaisvaatimukset tulee täyttää vain yhteenliittymätasolla.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto laatii yhteenliittymätason varainhankintasuunnitelman ja rahoituksen jatkuvuussuunnitelman, jotka keskusyhteisön hallitus hyväksyy. Keskusyhteisön riskien valvontatoiminto suunnittelee, kehittää ja testaa likviditeettiriskin hallinnassa käytettäviä menetelmiä ja vastaa riskiraportoinnista keskusyhteisön hallitukselle. Keskusluottolaitos ja sen toimiva johto avustavat riskien valvontatoimintoa kyseisessä prosessissa. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy likviditeettistrategian ja likviditeetin hallinnan ohjeituksen toteuttamisessa käytettävät menetelmät.

Keskusluottolaitoksen toimiva johto raportoi likviditeettitilanteesta keskusluottolaitoksen hallitukselle ja vastaa likviditeettistrategian mukaisesti yhteenliittymän maksuvalmiusaseman ja varainhankinnan suunnittelemisesta. Keskusluottolaitoksen hallituksen vastuulla on valvoa likviditeettistrategian toteutusta keskusluottolaitoksessa.

Maksuvalmiusriski

Bonum Pankki noudattaa likviditeetin hallinnassa likviditeettistrategiassa asetettuja periaatteita,

joiden tavoitteena on riskin rajoittaminen hajautetulla rahoitusrakenteella. Tärkeimmät keinot hyvän likviditeettiaseman turvaamiseksi ovat riittävän kokoisen ja laadukkaan likviditeettireservin ylläpitäminen ja rahoituksen lähteiden hajautus. Päivänsisäisen maksuvalmiuden varmistaminen, likviditeettireservin riittävyys ja maksuvalmiusvaatimus ovat yhteenliittymän keskeiset tavat rajoittaa ja mitata maksuvalmiusriskiä. Yhteenliittymän sisäisillä limiiteillä ja ohjausrajoilla rajoitetaan yhteenliittymän ja jäsenluottolaitosten liiketoimintaan sisältyvää likviditeettiriskiä ja varmistetaan likviditeettiriskiä liittyvien viranomaisvaateiden täyttyminen.

Likviditeettiriskiä seurataan vakavaraisuusasetukseen sisältyvän likviditeettipuskurivaateen (LCR) ja pitkäaikaisen rahoituksen minimivaateen (Net Stable Funding Ratio, jäljempänä NSFR) avulla. LCR mittaa lyhytaikaista likviditeettiriskiä, ja sen tehtävänä on varmistaa, että LCR-sääntelyn mukaisista hyvälaatuisista varoista koostuva likviditeettireservi on riittävä kattamaan ulospäin suuntautuvat nettokassavirrat stressitilanteissa 30 päivän ajan. NSFR mittaa taseessa olevien varojen ja velkojen, joiden juoksuaika on yli vuoden, yhteensovittamista, ja sen tehtävänä on varmistaa, että pitkäaikainen antolainaus on riittävässä määrin rahoitettu pitkäaikaisella varainhankinnalla.

LCR JA NSFR KEHITYS

(prosenttia)	31.12.2024	31.12.2023
LCR	315	274
NSFR	137	133

Yhteenliittymän likviditeettireservi koostuu vakavaraisuusasetuksen mukaisista laadukkaista likvideistä varoista, joilla voidaan täyttää likviditeettitarve stressitilanteissa joko myymällä reserviin kuuluvia arvopapereita tai panttaamalla niitä keskuspankkirahoituksen vakuudeksi. Yhteenliittymän likviditeettireservi sisältää keskusluottolaitoksen taseessa olevien erien lisäksi myös muiden jäsen-

luottolaitosten taseeseen kirjattuja likvidejä varoja, jotka ovat keskusluottolaitoksen hallinnoitavissa sisäisiin sopimuksiin perustuen. Ensisijaisen likviditeettireservin panttaamattomat rahoitusvarat, mukaan lukien käteisvarat, olivat vuoden 2024 lopussa markkina-arvoltaan 1 153 557 (1 032 715) tuhatta euroa.

Bonum Pankki seuraa yhteenliittymän päivänsäistä maksuvalmiutta valvomalla jäsenluottolaitosten maksuliiketilialdoja. Myös jäsenluottolaitokset seuraavat jatkuvasti omaa maksuvalmiuttaan.

Rakenteellinen rahoitusriski

Keskusluottolaitoksen liiketoimintaan kuuluu rahoituksen välityksen sekä pankkitoiminnan anto-

lainauksen maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Bonum Pankki toimii yhteenliittymän sisäisenä pankkina, välittää POP Pankeille tukkurahoitusta, ylläpitää likviditeettireserviä ja harjoittaa vähittäispankki- ja sijoitustoimintaa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Bonum Pankin velkojen eräntymisprofiilit korkoineen. Avista-talutusten oletetaan eräntyvän heti.

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2024				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Talletukset	14 060	-	-	-	14 060
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	14 780	169 926	-	184 706
Velat luottolaitoksille	391 230	256 000	843 701	268 936	1 759 867
Velat luottolaitoksille	-	-	319	8 355	8 674
Vuokrasopimusvelat	59	179	116	-	355
Yhteensä	405 350	270 959	1 014 062	277 291	1 967 662

RAHOITUSVELKOJEN MATURITEETTIJAKAUMA

(1 000 euroa)	31.12.2023				
	Alle 3kk	3-12kk	1-5 vuotta	Yli 5v	Yhteensä
Keskuspankkivelat	70 000	8 400	-	-	78 400
Talletukset	15 000	-	-	-	15 000
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	83 965	-	199 931	-	283 896
Johdannaiset	411 611	12 700	748 399	173 662	1 346 372
Velat luottolaitoksille	-	-	1 798	-	1 798
Vuokrasopimusvelat	55	208	353	-	616
Yhteensä	580 632	21 308	950 482	173 662	1 726 083

Vuoden lopussa Bonum Pankilla oli liikkeeseen laskettuna 169 926 (254 931) tuhatta euroa vakuudetonta seniorilainaa 750 miljoonan euron joukko-velkakirjaohjelmasta. Pankin 250 miljoonan euron sijoitustodistusohjelmasta oli liikkeeseen laskettuna 15 000 (29 000) tuhatta euroa katsastuskauden lopussa.

MARKKINARISKIT

Markkinariskillä tarkoitetaan korkojen ja markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvaa tappion mahdollisuutta. Markkinariskilajit ovat korko-, valuutta-, osake- ja hyödykeriski.

Markkinariskin hallinnan tavoitteena on tunnistaa ja arvioida liiketoimintaan sisältyvät markkinariskit, rajoittaa ne hyväksyttävälle tasolle ja seurata riskiasemaa ajantasaisesti. POP Pankkien yhteenliittymässä keskusyhteisön hallitus hyväksyy markkinariskistrategian ja markkinariskin hallintaan liittyvän ohjeistuksen, jotka luovat pohjan markkinariskin hallinnalle Bonum Pankissa. Pankin hallitus vahvistaa markkinariskistrategian ja markkinariskeille asetettavat enimmäismäärät ja sijoitussuunnitelman strategian mukaisesti. Vakavaraisuuden hallintaprosessi on keskeinen osa sijoitustoiminnan ja muun rahoitustaseen markkinariskien riskinottohalukkuuden ja riskinkantokyvyn määrittämistä.

Yhteenliittymässä markkinariskin ottamista on rajoitettu kaupankäynnin, korkoriskin, osakeriskin, valuuttariskin, johdannaisten ja strukturoitujen tuotteiden osalta. Bonum Pankin liiketoimintaan ei kuulu kaupankäyntitoimintaa (trading). Bonum Pankki koordinoi keskitetysti POP Pankkien korkoriskiltä suojautumista.

Luotonannossa ei oteta lainkaan valuuttariskiä, vaan luotot myönnetään euromääräisinä. Valuuttariskiä syntyy vähäisessä määrin toiminnalle välttämättömien osakeomistusten kautta ja valuuttamääräisiin ulkomaanmaksuihin liittyvistä katekaupoista. Hyödykeriskin ottaminen ei ole sallittua yhteenliittymässä.

Rahoitustaseen korkoriski

Bonum Pankin liiketoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski. Korkoriskillä tarkoitetaan korkotason muutosten vaikutusta taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon tai korkokatteeseen. Korkoriski aiheutuu saatavien ja velkojen toisistaan poikkeavista korkoperusteista sekä eriaikaisista korontarkistus- ja erääntymisajankohdista. Korkoriskiä syntyy likvideettireservin sijoitustoiminnasta sekä pankkiliiketoiminnan rahoitustaseesta.

Bonum Pankissa korkoriskiä seurataan kuukausittain taseen nykyarvomenetelmällä ja dynaamisella tulatoriskimallilla. Nykyarvomenetelmä mittaa taseen laskennallisen markkina-arvon muutosta korkojen muuttuessa. Nykyarvomenetelmässä taseen markkina-arvo lasketaan yksittäisten tase-erien odotettujen kassavirtojen nykyarvona. Sijoituserien korko- ja luottospread-muutoksien aiheuttamia markkina-arvojen muutoksia eri korkoskenaarioissa seurataan erillisillä korkoherkkyysmittareilla. Tulatoriskimallilla ennustetaan suunnitellun taseen korkokatteen kehitystä ja muutosta erilaisissa markkinakorkoskenaarioissa seuraavan viiden vuoden aikajänteellä. Avoimen korkoriskin määrää arvioidaan erilaisten korkoshokkien vaikutuksella korkokatteeseen ja nykyarvoon. Luottojen ennen aikaisten takaisinmaksujen vaikutus ja eräpäivättömien talletusten käyttäytyminen on otettu huomioon korkoriskianalyysissa.

Korkoriskin hallinnan tavoitteena on vakauttaa pankin taseen korkoriski tasolle, jossa liiketoiminta on kannattavaa, mutta tulos tai vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaissakaan korkoympäristön muutoksissa. Korkoriskiä rajoitetaan keskusyhteisön hallituksen asettamalla pankkikohtaisilla ohjausrajoilla korkokatteen sekä taseen nykyarvon muutokselle.

Korkoriskiä hallitaan ensisijaisesti suunnitteleamalla taserakennetta, kuten varojen ja velkojen korkosidonnaisuutta sekä maturiteettia. Tilikauden aikana keskusluottolaitos toteutti johdannaissuojauksia yhteenliittymän jäsenpankkien rahoitustaseen riskitason pienentämiseksi. Liitteessä nro 23 on kuvattu johdannaissuojauksia tarkemmin.

RAHOITUSTASEEN KORCOHERKKYYSANALYYSI

Vaikutus korkokatteeseen		31.12.2024	31.12.2023
(1 000 euroa)	Muutos	1-12 kk	1-12 kk
Korkoriski	+2% yksikkö	-1 504	-1 124
Korkoriski	-2% yksikkö	1 367	1 136

Korkoriskin tulosvaikutus on laskettu raportointi-hetkellä tapahtuvan kahden prosenttiyksikön suuruisen korkotason muutoksen vaikutuksena tulevan tilikauden korkokatteeseen.

Likviditeettireservin sijoitukset

Keskusluottolaitoksen likviditeettireservi muodostuu pankin taseeseen kirjatusta likvideistä arvopapereista ja muista korkosijoituksista. Likviditeettireservin markkinariski muodostuu lähinnä sijoitusinstrumentin liikkeeseenlaskijariskistä sekä markkinoiden yleisestä korkoriskistä. Sijoitustoiminnalla pyritään varmistamaan pitkällä aikavälillä riski-tuottosuhteeltaan kilpailukykyinen tuotto sijoitetulle pääomalle.

Likviditeettireservin riskejä hallitaan Bonum Pankissa yhteenliittymä- ja pankkitason limiiteillä, joilla varmistetaan sijoitusten hajauttamisen toteutuminen omaisuusluokittain, riskilajeittain ja vastapuolittain. Sijoitusportfolion korkoriskiä seurataan herkkyyksianalysillä. Limitoinnin tavoitteena on, ettei sijoitusomaisuuden arvomuutosten vaikutus vaaranna pankin tai koko yhteenliittymän vakavaraisuutta tai kannattavuutta.

Sijoitusomaisuuden osalta riskinottohalukkuutta arvioidaan suhteessa kannattavuuteen ja omiin varoihin. Sijoitusomaisuuden erittely on kuvattu liitteessä nro 17 Sijoitusomaisuus.

OPERATIIVISET RISKIT

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan riskiä taloudellisesta tappiosta tai muusta haitallisesta seurauksesta, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Kaikkiin liiketoiminnan päätukiprosesseihin, mukaan

lukien ulkoistetut prosessit, sisältyy operatiivisia riskejä.

Operatiivisten riskien hallinnan tavoitteena on tunnistaa olennaiset liiketoiminnan operatiiviset riskit ja minimoida niiden toteutumismahdollisuus ja vaikutukset. Tavoitteeseen pyritään operatiivisten riskien hallintaprosesseilla, ohjeilla ja kontroleilla, sekä henkilöstön jatkuvalla kehittämisellä ja sisäisen valvonnan toimenpiteillä. Pankin hallitus vahvistaa keskusyhteisön sitovat operatiivisten riskien hallinnan ohjeet ja jatkuvuuden hallinnan periaatteet.

Operatiivisten riskien tärkeimmät hallintaprosessit ovat säännöllinen operatiivisten riskien itsearviointi, toteutuneiden riskitapahtumien ja läheltä piti-tilanteiden jatkuva seuranta, sekä uuden tuotteen/palvelun hyväksymisprosessi. Kaikissa prosesseissa tunnistetaan ja arvioidaan liiketoiminnan prosesseihin liittyvät olennaiset riskit, sekä määritellään toimenpiteet niiden pienentämiseksi. Yhteenliittymän operatiivisten riskien tavoitetaso on maltillinen. Operatiivisille riskeille varataan pääomia vakavaraisuuden hallintaprosessissa.

Pankin riskienvalvonta raportoi merkittävistä operatiivisista riskeistä ja itsearvioinnin tuloksista pankin hallitukselle ja keskusyhteisön riippumattomalle riskienvalvonta-toiminnolle. Pankin toimiva johto seuraa säännöllisesti operatiivisen riskin tapahtumia, ja arvioi niiden perusteella riskin pienentämiseksi tarvittavia toimenpiteitä.

STRATEGINEN RISKI

Strategisella riskillä tarkoitetaan pankin toimintaympäristön kehitykseen nähden väärän strategian tai liiketoimintamallin valinnasta johtuvia menetyksiä. Menetykset voivat johtua myös strategi-

an toteuttamisen epäonnistumisesta, kilpailuympäristön odottamattomista muutoksista tai liian hitaasta reagoinnista muutoksiin.

Strategisia riskejä pyritään minimoimaan päivittämällä strategiset ja vuositason suunnitelmat säännöllisesti. Suunnittelussa hyödynnetään analyyseja POP Pankki -ryhmän tilasta ja liiketoiminnan kehityksestä sekä analyyseja ja ennusteita toimialan, kilpailutilanteen ja taloudellisen toimintaympäristön kehityksestä.

LIITE 3 KORKOTUOTOT JA -KULUT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Korkotuotot		
Saamisista luottolaitoksilta	50 420	44 038
Saamisista asiakkailta	16 750	14 683
Saamistodistuksista		
Jaksotettuun hankintamenoon	4 679	2 539
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	2 640	3 934
Muut korkotuotot	1	1
Korkotuotot yhteensä	74 491	65 195
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-46 323	-37 172
Veloista asiakkaille	-331	-491
Yleiseen liikkeeseen lasketuista velkakirjoista	-11 538	-11 673
Johdannaissopimuksista*	-6 045	-2 784
Muut korkokulut	-20	-76
Korkokulut yhteensä	-64 257	-52 196
Joista negatiiviset korkotuotot	-7	-7
Korkokate	10 233	12 999

Arvostusmenetelmien mukaan kirjatut tuotot ja kulut on esitetty liitteessä 11.

*Johdannaissopimusten korkotuottojen esittämistapaa on muutettu. Johdannaisten korkojen osalta yhden koronvaihtosopimuksen korot kirjataan jatkossa nettomääräisesti bruttomääräisen korkotuoton ja bruttomääräisen korkokulun sijaan. Oikaisua korkotuotoista korkokuluihin kirjattiin vertailukauden osalta 9 469 tuhatta euroa. Muutosta on kuvattu tarkemmin liitteen 1 kohdassa esittämistavan muutokset.

LIITE 4 PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	1 267	988
Korttiliiketoiminnasta	5 173	4 964
Maksujenvälityksestä	4 215	4 130
Muut palkkiotuotot	15	0
Palkkiotuotot yhteensä	10 670	10 082
Palkkiokulut		
Korttiliiketoiminnasta	-1 653	-1 932
Maksujenvälityksestä	-875	-819
Muut palkkiokulut	-117	-105
Palkkiokulut yhteensä	-2 645	-2 856
Palkkiotuotot ja kulut, netto	8 024	7 226

LIITE 5 SIOITUSTEN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset		
Myyntivoitot ja -tappiot	4	-
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	-5	-
Osakkeet ja osuudet		
Osinkotuotot*	8	7
Yhteensä	7	7
Valuuttatoiminnan nettotuotot	191	169
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojaavien instrumenttien käyvän arvon muutos	6 298	13 398
Suojaavien kohteiden käyvän arvon muutos	-5 930	-14 343
Yhteensä	368	-945
Sijoitusten nettotuotot yhteensä	566	-769

*Osinkotuotot katsauskauden lopussa hallussa olevista oman pääoman ehtoista käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista osakkeista on 8 (7) tuhatta euroa.

Sijoitusten nettotuotot sisältävät arvopaperisijoitusten nettotuotot lukuun ottamatta saamistodistusten korkoja, jotka on merkitty korkokatteeseen.

Johdannaisista ja suojauslaskennasta kerrotaan tarkemmin liitteessä 23.

LIITE 6 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Keskusluottolaitospalvelut pl. maksujenvälitys	56	57
Muut tuotot	6 395	5 109
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	6 451	5 167

Muut tuotot -erä sisältää pääosin ryhmän sisäisiä veloituksia sekä palvelumaksuja.

LIITE 7 HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Palkat ja palkkiot	-5 712	-4 441
Henkilösivukulut	-156	-186
Eläkekulut		
Maksupohjaiset eläkejärjestelyt	-997	-783
Henkilöstökulut yhteensä	-6 864	-5 409

Vuoden lopulla 31.12.2024 pankin palveluksessa oli 102 (88) henkilöä. Keskimäärin vuoden 2024 aikana oli 95 (81) henkilöä.

Lähipiiripalkkiot on eritelty liitteessä 30 Lähipiiritiedot.

LIITE 8 LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Liiketoiminnan muut kulut		
Muut henkilöstökulut	-558	-401
Toimistokulut	-2 582	-2 026
ICT-kulut	-6 997	-8 109
Yhteyskulut	-492	-422
Edustus- ja markkinointikulut	-124	-101
Muut hallintokulut yhteensä	-10 753	-11 058
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratulot	-238	-145
Tilintarkastuspalkkiot	-60	-33
Muut kulut*	-2 893	-746
Muut liiketoiminnan kulut yhteensä	-3 190	-923
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-13 943	-11 982
Erittely tilintarkastuspalkkioista		
Tilintarkastus	-60	-33
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	-60	-33

*Liiketoiminnan muissa kuluissa on kulutusluottojen myynnistä kuluja 2 123 tuhatta euroa. Myyntiin liittyvä odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) varauksen purku on merkitty arvonalentumistappioihin 2 546 tuhatta euroa.

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastuspalvelut tilikaudella 2024 olivat yhteensä 0 (0) euroa.

LIITE 9 POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Koneista ja kalustosta	-19	-18
Käyttöoikeusomaisuuseristä	-234	-165
Aineettomista hyödykkeistä	-221	-729
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-473	-911

Erittely käyttöoikeusomaisuuserien poistoista on esitetty liitteessä 29 vuokrasopimukset.

LIITE 10 TULOVEROT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-178	-617
Aikaisempien tilikausien verot	-1	-9
Ulkomaille maksetut lähdeverot	-2	-2
Laskennallisen verosaamisen muutos	-12	20
Tuloverot yhteensä	-194	-609

VOIMASSA OLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Tilikauden tulos ennen veroja	978	3 015
Tuloveroprosentti	20 %	20 %
Verokannan mukainen osuus tuloksesta	-196	-603
Tuloslaskelman verovapaat tuotot	3	4
Aikaisempien tilikausien verot	-1	-9
Tuloslaskelman verot	-194	-609

LIITE 11 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN TULOSLASKELMAERÄT ARVOSTUSLUOKITTAIN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Rahoitusvarat		
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Korkotuotot ja -kulut	2 573	3 878
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	-5	-
Osinkotuotot	8	7
Myyntivoitot ja -tappiot	4	-
Odotettavissa olevat luottotappiot	10	6
Yhteensä	2 589	3 891
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	25 244	23 578
Muut tuotot	3 174	2 807
Odotettavissa olevat luottotappiot	-943	-2 170
Yhteensä	27 475	24 215
Rahoitusvelat	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Jaksotettuun hankintameno		
Korkotuotot ja -kulut	-11 538	-11 673
Yhteensä	-11 538	-11 673
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti		
Suojaavat johdannaisopimukset		
Arvostustuotot ja -tappiot	372	-944
Korkotuotot ja -kulut	-6 045	-2 784
Yhteensä	-5 673	-3 728
Valuuttatoiminnan nettotuotot	191	169
Yhteensä	13,044	12,874

LIITE 12 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

RAHOITUSVARAT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankittamien	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	558 332	-	-	-	558 332
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 020 697	-	-	-	1 020 697
Lainat ja saamiset asiakkailta	205 162	-	-	-7 583	197 579
Johdannaissopimukset	-	22 395	-	-	22 395
Saamistodistukset*	148 768	-	68 741	-10	217 499
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 191	-	1 191
Rahoitusvarat yhteensä	1 932 959	22 395	69 931	-7 594	2 017 691
Muut varat					32 818
Varat yhteensä					2 050 510

*Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 15 (25) tuhatta euroa.

RAHOITUSVARAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankittamien	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	Odotettavissa olevat luottotappiot	Yhteensä
Käteiset varat	485 020	-	-	-	485 020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	849 550	-	-	-1	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	200 093	-	-	-6 720	193 373
Johdannaissopimukset	-	9 220	-	-	9 220
Saamistodistukset*	144 655	-	114 368	-16	259 007
Osakkeet ja osuudet	-	-	956	-	956
Rahoitusvarat yhteensä	1 679 317	9 220	115 324	-6 736	1 797 126
Muut varat					40 493
Varat yhteensä					1 837 618

*Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista saamistodistuksista on kirjattu käyvän arvon rahastoon odotettavissa olevia luottotappioita 25 tuhatta euroa.

RAHOITUSVELAT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	1 759 867	1 759 867
Velat asiakkaille	-	14 060	14 060
Johdannaissopimukset	8 674	-	8 674
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	184 706	184 706
Rahoitusvelat yhteensä	8 674	1 958 633	1 967 307
Muut velat			32 195
Velat yhteensä			1 999 503

RAHOITUSVELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Velat luottolaitoksille	-	1 424 772	1 424 772
Velat asiakkaille	-	33 435	33 435
Johdannaissopimukset	1 798	-	1 798
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	283 896	283 896
Rahoitusvelat yhteensä	1 798	1 742 104	1 743 902
Muut velat			43 173
Velat yhteensä			1 787 075

LIITE 13 RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT JA ARVOSTUSMENETELMÄT

RAHOITUSVARAT

(1 000 euroa)	31.12.2024		31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Käteiset varat	558 332	558 332	485 020	485 020
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	1 020 697	1 025 264	849 549	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	197 579	196 849	193 373	191 872
Johdannaissopimukset	22 395	22 395	9 220	9 220
Sijoitusomaisuus				
Jaksotettuun hankintameno	148 758	147 546	144 639	147 546
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	69 931	69 931	115 324	115 324
Yhteensä	2 017 691	2 020 316	1 797 126	1 798 530

RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2024		31.12.2023	
	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo
Velat luottolaitoksille	1 759 867	1 759 768	1 424 772	1 424 750
Velat asiakkaille	14 060	14 060	33 435	33 435
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	184 706	185 182	283 896	280 693
Johdannaissopimukset	8 674	8 674	1 798	1 798
Yhteensä	1 967 307	1 967 685	1 743 902	1 740 676

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTUJEN ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT**TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2024**

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	22 395	-	22 395
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	1 191	1 191
Saamistodistukset	58 773	9 968	-	68 741
Yhteensä	58 773	32 363	1 191	92 326

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	8 674	-	8 674
Yhteensä	-	8 674	-	8 674

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	9 220	-	9 220
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta				
Osakkeet ja osuudet	-	-	956	956
Saamistodistukset	80 549	33 819	-	114 368
Yhteensä	80 549	43 039	956	124 545

TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti				
Johdannaissopimukset	-	1 798	-	1 798
Yhteensä	-	1 798	-	1 798

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETTujen ERIEN KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOT

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	1 020 697	-	1 025 264	1 020 697
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	197 579	-	196 849	197 579
Saamistodistukset	-	148 758	-	147 546	148 758
Yhteensä	-	1 367 034	-	1 369 659	1 367 034

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	1 759 867	-	1 759 768	1 759 867
Velat asiakkaille	-	14 060	-	14 060	14 060
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	184 706	-	185 182	184 706
Yhteensä	-	1 958 633	-	1 959 011	1 958 633

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VARAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-	849 549	-	849 549	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta	-	193 373	-	191 872	193 373
Saamistodistukset	-	144 639	-	147 546	144 639
Yhteensä	-	1 187 562	-	1 188 966	1 187 562

JAKSOTETTUUN HANKINTAMENOON ARVOSTETUT VELAT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Käypä arvo yhteensä	Kirjanpito-arvo
Velat luottolaitoksille	-	1 424 772	-	1 424 750	1 424 772
Velat asiakkaille	-	33 435	-	33 435	33 435
Liikkeeseen lasketut velkakirjat	-	283 896	-	280 693	283 896
Yhteensä	-	1 742 104	-	1 738 878	1 742 104

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄN ARVON MÄÄRITTÄMINEN

Rahoitusvarat ja -velat merkitään taseeseen käypään arvoon tai jaksotettuun hankintamenuun. Rahoitusinstrumenttien luokittelu ja arvostaminen on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitteessä 1 Bonum Pankin tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Taso 1 sisältää rahoitusinstrumentit, joiden arvo määräytyy likvideiltä markkinoilta saatavien markkinahintanoteerausten perusteella. Likvideiksi markkinoiksi katsotaan sellaiset markkinat, joilta hintanoteeraukset saadaan säännöllisesti. Tähän ryhmään merkitään kaikki julkisesti noteeratut arvopaperit.

Taso 2 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit, joiden arvostuksessa käytetään yleisesti hyväksytyjä arvostusmenetelmiä tai -malleja, jotka perustuvat todennettavissa oleviin markkinahintoihin perustuviin oletuksiin. Tasolle 2 merkittyjen rahoitusinstrumenttien käypä arvo voi perustua esimerkiksi rahoitusvälineen osien markkinanoteerauksesta johdettuun arvoon. Tähän ryhmään merkitään mm. korkojohdannaiset, sisältäen koronvaihtosopimukset, sekä muut instrumentit, joilla ei käydä kauppaa likvideillä markkinoilla. Instrumenttien arvostusmenetelmät perustuvat yleisesti hyväksytyihin laskentamalleihin.

Taso 3 sisältää sellaiset rahoitusinstrumentit ja muut varat ja velat, joiden käypä arvo ei perustu markkinanoteerauksiin tai arvostusmenetelmien tai -mallien avulla todennettavissa olevien markkinahintojen perusteella laskettuun arvoon. Arvostusmenetelmissä käytettyihin oletuksiin liittyy usein epävarmuutta. Tasolle 3 merkittyjen varojen käypä arvo perustuu usein kolmannelta osapuolelta saatuun hintatietoon. Tähän ryhmään merkitään noteeraamattomat osakkeet ja rahastot sekä sijoituskiinteistöt.

SIIRROT KÄYVÄN ARVON HIERARKIATASOJEN VÄLILLÄ

Siirrot hierarkiatasojen välillä katsotaan tapahtuneen siirron aiheuttaneen tapahtuman tai olosuhteiden muutoksen toteutumispäivänä.

TASOLLE 3 MERKITYJEN TOISTUVASTI KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTujen RAHOITUSVAROJEN TAPAHTUMAT

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	
		Yhteensä
Avaava tase 1.1.2024	956	956
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	234	234
Kirjanpitoarvo 31.12.2024	1 191	1 191

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	
		Yhteensä
Avaava tase 1.1.2023	815	815
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut arvonmuutokset	141	141
Kirjanpitoarvo 31.12.2023	956	956

HERKKYYSANALYYSI TASOLLE 3 MERKITYILLE RAHOITUSVAROILLE 31.12.2024

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	1 191	179	-179
Yhteensä	1 191	179	-179

31.12.2023

(1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Mahdollinen vaikutus omaan pääomaan	
		Positiivinen	Negatiivinen
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta	956	143	-143
Yhteensä	956	143	-143

Tasolle 3 merkittyjen toistuvasti käypään arvoon kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon herkkyys on laskettu korkosidonnaisille sijoituksille olettamalla korkotason muuttuvan yhden prosentin ja muille sijoituksille olettamalla arvopaperin käyvän arvon muuttuvan 15 prosenttia.

Bonum Pankki Oyjillä ei ole kertaluonteisesti käypään arvoon kirjattuja varoja.

LIITE 14 RAHOITUSVAROJEN ARVONALENTUMISTAPPIOT

KAUDEN AIKANA KIRJATUT ARVONALENTUMISTAPPIOT

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
ECL-muutos luottotappioina poistetuista saamisista	3 658	568
ECL-muutos saamisista asiakkailta ja taseen ulkopuolisista eristä	-4 601	-2 738
ECL-muutos saamistodistuksista	29	-25
Luottotappiot	-2 103	-1 111
Arvonalentumistappiot lainoista ja saamisista	-3 018	-3 306

Tilikauden lopulliset luottotappiot palautusten jälkeen olivat -2 103 (-1 111) tuhatta euroa. Luottotappioituihin saamiin kohdistuu perintätoimenpiteitä.

Odotettavissa olevien luottotappioiden (ECL) määrässä tilikauden aikana tapahtuneet muutokset on esitetty alla olevissa taulukoissa. Vaihe 1 sisältää luottosopimukset, joiden luottoriski ei ole kasvanut alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan 12 kuukauden ECL. Vaihe 2 sisältää sopimukset, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi alkuperäisestä kirjaamisesta ja joille lasketaan koko voimassaolon ECL. Vaihe 3 sisältää laiminlyödyt luottosopimukset ja niille lasketaan koko voimassaolon ECL.

Bonum Pankki Oyj:n IFRS tilinpäätöksen 31.12.2024 liitteessä 1 laatimisperiaatteet, on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan perusteet sekä maksukyvyttömyyden todennäköisyyden määrittely.

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2024	1 667	168	4 884	6 720
Siirrot vaiheeseen 1	10	-30	-251	-271
Siirrot vaiheeseen 2	-48	54	-41	-35
Siirrot vaiheeseen 3	-185	-58	3 268	3 025
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	625	62	774	1 461
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-458	-64	-2 637	-3 159
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-160	-2	3 663	3 501
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-3 658	-3 658
Vaikutus yhteensä	-216	-37	1 117	863
ECL 31.12.2024	1 451	131	6 001	7 583

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2024	194	42	70	306
Siirrot vaiheeseen 1	7	-30	-31	-53
Siirrot vaiheeseen 2	-1	8	-1	5
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	15	13
Sitoumusten lisäykset	84	18	25	126
Sitoumusten vähennykset	-4	-1	-1	-6
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	4	-4	-6	-5
Vaikutus yhteensä	90	-11	0	80
ECL 31.12.2024	284	31	70	386

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2024	68	-	-	68
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	5	-	-	5
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-10	-	-	-10
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-24	-	-	-24
Vaikutus yhteensä	-28	-	-	-29
ECL 31.12.2024	40	-	-	39

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2024	-	1	-	1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-	-1	-	-1
Vaikutus yhteensä	-	-1	-	-1
ECL 31.12.2024	-	0	-	0
ECL 1.1.2024	1 929	211	4 954	7 094
ECL 31.12.2024	1 775	162	6 071	8 008

SAAMISET ASIAKKAILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	1 549	213	2 816	4 578
Siirrot vaiheeseen 1	47	-57	-369	-379
Siirrot vaiheeseen 2	-163	70	-129	-222
Siirrot vaiheeseen 3	-159	-57	2 172	1 956
Uusien luottojen myöntämisestä johtuva lisäys	769	65	952	1 786
Taseesta pois kirjaamisesta johtuva vähennys	-305	-43	-599	-948
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-70	-22	608	516
Lopullisen luottotappion kirjaamisesta johtuva vähennys	-	-	-568	-568
Vaikutus yhteensä	118	-44	2 068	2 141
ECL 31.12.2023	1 667	168	4 884	6 720

TASEEN ULKOPUOLISET SITOUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	172	39	67	277
Siirrot vaiheeseen 1	3	-20	-35	-52
Siirrot vaiheeseen 2	-3	13	-1	10
Siirrot vaiheeseen 3	-1	-1	16	14
Sitoumusten lisäykset	39	20	19	78
Sitoumusten vähennykset	-1	-	-1	-1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-15	-8	5	-19
Vaikutus yhteensä	22	3	3	29
ECL 31.12.2023	194	42	70	306

SAAMISTODISTUKSET

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	43	-	-	43
Uusien sijoitusten hankinnasta johtuvat lisäykset	46	-	-	46
Taseesta pois kirjaamisesta johtuvat vähennykset	-9	-	-	-9
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-12	-	-	-12
Vaikutus yhteensä	25	-	-	25
ECL 31.12.2023	68	-	-	68

SAAMISET LUOTTOLAITOKSILTA

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
ECL 1.1.2023	1	0	-	1
Luottoriskistä aiheutuva muutos (netto)	-1	1	-	0
Vaikutus yhteensä	-1	1	-	0
ECL 31.12.2023	0	1	-	1
ECL 1.1.2023	1 765	251	2 883	4 899
ECL 31.12.2023	1 929	211	4 954	7 094

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2024

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	149 277	3 939	15 168	168 384
Yritysiasiakkaat	36 467	240	71	36 779
Saamiset asiakkailta yhteensä	185 744	4 179	15 239	205 162
ECL 31.12.2024	1 451	131	6 001	7 583
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,8 %	3,1 %	39,4 %	3,7 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	176 418	967	472	177 857
Yritysiasiakkaat	7 252	41	22	7 315
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	183 669	1 008	495	185 172
ECL 31.12.2024	284	31	70	386
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,2 %	3,1 %	14,2 %	0,2 %
Saamistodistukset	217 523	-	-	217 523
ECL 31.12.2024	40	-	-	39
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	570 000	-	-	570 000
ECL 31.12.2024	-	-	-	-
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	1 156 937	5 187	15 734	1 177 858

Yllä olevassa taulukossa esitetään yhteenveto altistumisesta luottoriskille ja odotettavissa olevan luottotappiovarauksen määrä suhteessa vastuun määrään vaiheittain. Kattavuusaste havainnollistaa ECL-varauksen suhteellista osuutta vastuun määrästä. Kattavuusasteessa ei tapahtunut olennaisia muutoksia kaudella.

LUOTTORISKIÄ SISÄLTÄVÄT ERÄT VAIHEITTAIN 31.12.2023

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Saamiset asiakkailta				
Henkilöasiakkaat	143 138	6 678	12 144	161 960
Yritysiasiakkaat	37 891	122	120	38 133
Saamiset asiakkailta yhteensä	181 029	6 800	12 264	200 093
ECL 31.12.2023	1 667	168	4 884	6 720
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,9 %	2,5 %	39,8 %	3,4 %
Taseen ulkopuoliset erät				
Henkilöasiakkaat	160 317	2 082	380	162 779
Yritysiasiakkaat	8 657	82	15	8 754
Taseen ulkopuoliset erät yhteensä	168 974	2 164	396	171 533
ECL 31.12.2023	194	42	70	306
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,1 %	1,9 %	17,6 %	0,2 %
Saamistodistukset	258 757	293	-	259 051
ECL 31.12.2023	68	-	-	68
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Saamiset luottolaitoksilta	405 000	-	-	405 000
ECL 31.12.2023	-	-	-	-
Kattavuusaste (coverage ratio)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Luottoriskiä sisältävät erät yhteensä	1 013 760	9 257	12 660	1 035 677

LIITE 15 KÄTEISET VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Vaadittaessa maksettavat saamiset keskuspankeilta	558 332	485 020
Käteiset varat yhteensä	558 332	485 020

Käteiset varat muodostuvat shekkitilistä Suomen Pankissa.

LIITE 16 LAINAT JA SAAMISET

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	450 697	444 549
Muut	570 000	405 000
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta yhteensä	1 020 697	849 549
Lainat ja saamiset asiakkailta		
Lainat	140 898	135 530
Luottokorttisaamiset	56 656	57 823
Muut saamiset	26	20
Lainat ja saamiset asiakkailta yhteensä	197 579	193 373
Lainat ja saamiset yhteensä	1 218 276	1 042 922

LIITE 17 SIOITUSOMAIUUS

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Jaksotettuun hankintamenuon		
Saamistodistukset	148 758	144 639
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta		
Saamistodistukset	68 741	114 368
Osakkeet ja osuudet	1 191	956
Sijoitusomaisuus yhteensä	218 689	259 963

SIJOITUKSET 31.12.2024

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat sijoitukset		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat sijoitukset	
	Saamistodistukset	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	-	16 911	-	16 911
Muilta	148 758	51 830	-	200 588
Muut				
Muilta	-	-	1 191	1 191
Yhteensä	148 758	68 741	1 191	218 689

SIJOITUKSET 31.12.2023

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat sijoitukset		Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat sijoitukset	
	Saamistodistukset	Saamis-todistukset	Osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	-	24 309	-	24 309
Muilta	144 639	60 174	-	204 814
Muut				
Julkisyhteisöiltä	-	29 885	-	29 885
Muilta	-	-	956	956
Yhteensä	144 639	114 368	956	259 963

LIITE 18 AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Bonum Pankin aineettomat hyödykkeet ovat POP Pankki -ryhmän yhteistyökumppaneiden toimesta toteutettuja tietojärjestelmiä, joihin Bonum Pankilla on IAS 38 Aineettomat hyödykkeet -standardissa tarkoitettu määräysvalta. Yhteistyökumppaneista merkittävin on Oy Samlink Ab.

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Tietojärjestelmät	108	329
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	108	329

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2024

(1 000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 431	20	6 451
Hankintameno 31.12.	6 431	20	6 451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-6 102	-20	-6 122
- Poistot	-221	-	-221
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 323	-20	-6 343
Kirjanpitoarvo 1.1.	329	0	329
Kirjanpitoarvo 31.12.	108	0	108

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2023

(1 000 euroa)	Tieto- järjestelmät	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	6 431	20	6 451
Hankintameno 31.12.	6 431	20	6 451
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-5 374	-20	-5 394
- Poistot	-729	-	-729
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-6 102	-20	-6 122
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 057	0	1 057
Kirjanpitoarvo 31.12.	329	0	329

LIITE 19 AINEELLISET HYÖDYKKEET

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Koneet ja kalusto	25	38
Käyttöoikeusomaisuuserät	345	610
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	370	648

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2024

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus- oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 318	216	1 535
Lisäykset	-	5	5
	-32	-	-32
Hankintameno 31.12.	1 287	222	1 540
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-708	-178	-886
Poistot	-234	-19	-252
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-942	-197	-1 138
Kirjanpitoarvo 1.1.	610	38	648
Kirjanpitoarvo 31.12.	345	25	370

IFRS 16 -standardin mukaisesti taseeseen merkityt käyttöoikeusomaisuuserät sisältyvät oman käytön kiinteistöihin ja koneisiin ja kalustoon. Tarkemmat tiedot käyttöoikeusomaisuuseristä on esitetty Liitteessä 29.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2023

(1 000 euroa)	Käyttöomaisuus- oikeuserät	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	867	195	1 062
Lisäykset	451	21	472
Hankintameno 31.12.	1 318	216	1 535
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.	-543	-160	-704
Poistot	-165	-18	-183
Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 31.12.	-708	-178	-886
Kirjanpitoarvo 1.1.	324	35	359
Kirjanpitoarvo 31.12.	610	38	648

LIITE 20 MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Siirtosaamiset		
Korot	16 938	20 303
Muut siirtosaamiset	6 754	4 001
Muut varat yhteensä	8 301	15 005
Muut varat yhteensä	31 992	39 309

LIITE 21 LASKENNALLISET VEROT

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Versaamiset		
Laskennalliset verssaamiset	102	207
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verssaamiset	245	-
Verssaamiset yhteensä	347	207
Verovelat		
Laskennalliset verovelat	257	186
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	-	17
Verovelat yhteensä	257	203

LASKENNALLISET VEROSAAMISET

(1 000 euroa)	1.1.2024	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2024
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	186	-	-93	93
Laskennallinen verosaaminen hyllypoistosta	21	-12	-	9
Yhteensä	207	-12	-93	102

(1 000 euroa)	1.1.2023	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	514	-	-329	186
Laskennallinen verosaaminen hyllypoistosta	1	20	-	21
Yhteensä	515	20	-329	207

LASKENNALLISET VEROVELAT

(1 000 euroa)	1.1.2024	Kirjattu muihin laajan tulok- sen eriin	31.12.2024
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	172	71	244
Aineettomista hyödykkeistä	13	-	13
Yhteensä	186	71	257

(1 000 euroa)	1.1.2023	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	31.12.2023
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta arvostettavista sijoituksista	131	-	42	172
Aineettomista hyödykkeistä	13	-	-	13
Yhteensä	144	-	42	186

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2024

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	820	-164	656
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	820	-164	656

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN KIRJATUT ERÄT JA NIIHIN LIITTYVÄT LASKENNALLISET VEROT 2023

(1 000 euroa)	Muutos, brutto	Laskennallinen vero	Muutos netto
Käyvän arvon rahasto	1 851	-370	1 481
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut erät yhteensä	1 851	-370	1 481

LIITE 22 VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Velat luottolaitoksille		
Keskuspankeille	-	78 400
Muille luottolaitoksille		
Vaadittaessa maksettavat	321 365	347 519
Muut kuin vaadittaessa maksettavat	1 438 502	998 853
Velat luottolaitoksille yhteensä	1 759 867	1 424 772
Velat asiakkaille		
Talletukset		
Vaadittaessa maksettavat	14 060	33 435
Velat asiakkaille yhteensä	14 060	33 435
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	1 773 927	1 458 207

LIITE 23 JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Bonum Pankki koordinoi keskitetysti johdannaisten avulla toteutettua korkoriskiltä suojautumista POP Pankkien yhteenliittymässä. Käyvän arvon suojaukseen sovelletaan suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena ovat kiinteäkorkoiset talletukset. Käyvän arvon suojauksen kohteena olevien kiinteäkorkoisten talletusten nimellisarvo raportointihetkellä oli 724 900 tuhatta euroa. Erä sisältyy taseessa erään ”saamiset luottolaitoksilta”. Johdannaisinstrumenttien nimellisarvot vastaavat suojattavien kohteiden nimellisarvoja.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

KORKOJOHDANNAISET

(1 000 euroa)	Käyvät arvot 31.12.2024		Käyvät arvot 31.12.2023	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Johdannaissopimukset				
Suojaavat johdannaiset - Käyvän arvon suojaus	14 771	1 050	9 220	1 798
Ei-suojaavat johdannaiset - korko-optiot	6 623	6 625	-	-
Ei-suojaavat johdannaiset - koronvaihtosopimukset	1 000	999	-	-
Johdannaissopimukset yhteensä	22 395	8 674	9 220	1 798

SUOJAUSLASKENTA

SUOJAUSLASKENNAN VAIKUTUS TALOUDELLISEEN ASEMAAN JA TULOKSEEN

KÄYVÄN ARVON SUOJAUS

(1 000 euroa)	Korkoriski 31.12.2024		Korkoriski 31.12.2023	
	Suojattujen kirjanpitoarvo	Josta suojaus-oikaisujen kertynyt määrä	Suojattujen kirjanpitoarvo	Josta suojaus-oikaisujen kertynyt määrä
Microsuojaus				
Suojatut talletukset*	724 900	14 099	624 900	8 169
VELAT	724 900	14 099	624 900	8 169

*Suojatut talletukset sisältyvät tilinpäätöserään velat luottolaitoksille

SUOJAUSLASKENNAN VOITOT JA TAPPIOT SEKÄ SUOJAUKSEN TEHOTTOMUUS

(1 000 euroa)	Korkoriski	
	Käyvän arvon suojaus	
	1.1.-31.12.2024	1.1.-31.12.2023
Johdannaissopimuksen käyvän arvon muutos	6 298	13 398
Suojauskohteen käyvän arvon muutos	-5 930	-14 343
Tuloslaskelmaan kirjattu suojauksen tehottomuus	368	-945

KORKOJHDANNAISTEN NIMELLISARVOT JÄLJELLÄ OLEVAN JUOKSUAJAN MUKAAN**31.12.2024****(1 000 euroa)**

Korkoriskiä suojaavat johdannaissopimukset

Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksuaika		
1-5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
524 900	200 000	724 900

31.12.2023**(1 000 euroa)**

Korkoriskiä suojaavat johdannaissopimukset

Nimellisarvo / Jäljellä oleva juoksuaika**1-5 vuotta****yli 5 vuotta****Yhteensä**

524 900

100 000

624 900

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN VÄHENTÄMINEN TOISISTAAN

31.12.2024	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin				
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely	Vakuudeksi saatu käteinen	Netto
(1 000 euroa)					
Varat					
Johdannaisopimukset	28 235	28 235	-3 133	-24 740	362
Yhteensä	28 235	28 235	-3 133	-24 740	362
Velat					
Johdannaisopimukset	8 998	8 998	-3 133	-	5 865
Yhteensä	8 998	8 998	-3 133	-	5 865

31.12.2023	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin				
	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Toimeenpantavissa oleva yleinen nettoutusjärjestely	Vakuudeksi saatu käteinen*	Netto
(1 000 euroa)					
Varat					
Johdannaisopimukset	16 575	16 575	-6 104	-10 471	0
Yhteensä	16 575	16 575	-6 104	-10 471	0
Velat					
Johdannaisopimukset	6 104	6 104	-6 104	-	0
Yhteensä	6 104	6 104	6 104	-	0

Vakuudeksi saatu käteinen taseessa 11 790 tuhatta euroa. Taulukossa ei ole huomioitu ylivakuutta.

Yllä olevassa taulukossa on esitetty erät, jotka tietyssä tilanteessa on mahdollista suorittaa nettomaksuina, vaikka taseessa erät esitetään bruttona.

Netotusjärjestely perustuu molemminpuoliseen toimeenpantavissa olevaan yleisen netotussopimukseen (ISDA).

Taulukon Netto sarakkeen summa ei muodostu edellisten sarakkeiden summasta johtuen arvonmääritys- ja vakuuden tarkasteluhetken välisistä eroista. Vakuudet ovat määritetty niin, että tarkasteluhetkellä saadut vakuudet neutralisoivat vastapuoliriskin kokonaisuudessaan.

LIITE 24 YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Joukkovelkakirjalainat	169 926	254 931
Sijoitustodistukset	14 780	28 965
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat yhteensä	184 706	283 896

Tilikauden lopussa ulkona on lisäksi sijoitustodistuksia nimellispääomaltaan yhteensä 15 000 (29 000) tuhatta euroa. Sijoitustodistusten kappalemäärä on yhteensä 3, arvoltaan 5 000 tuhatta euroa ja keskimaturiteetti 6,3 kuukautta.

LISTATUT JOUKKVELKAKIRJALAINAT

Nimi	Alkupäivä	Eräpäivä	Koron peruste	Nimellisarvo	Valuutta
BONUM 26102026	20.10.2021	20.10.2026	EB 3 kk + 0,85 %	20 000	EUR
BONUM 22042027	22.4.2022	22.4.2027	EB 12 kk + 1,25 %	50 000	EUR
BONUM 19072028	19.7.2023	19.7.2028	EB 6 kk + 1,11 %	50 000	EUR
Tilikaudella liikkeeseenlasketut					
BONUM 17042027	10.4.2024	17.4.2027	EB 3 kk + 1,95 %	50 000	EUR

RAHOITUKSEN RAHAVIRTOJEN YLEISEEN LIIKKEESEEN LASKETTUIJEN VELKAKIRJOJEN TÄSMÄYTYS TASE-ERÄÄN:

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Kirjanpitoarvo 1.1.	283 896	322 214
Joukkovelkakirjojen lisäykset	49 958	49 994
Sijoitustodistusten lisäykset	37 010	79 279
Lisäykset yhteensä	86 968	129 273
Joukkovelkakirjojen vähennykset	-135 000	-50 000
Sijoitustodistusten vähennykset	-50 526	-118 219
Vähennykset yhteensä	-185 526	-168 219
Rahoituksen rahavirtojen muutokset yhteensä	-98 558	-38 946
Arvostukset	-632	629
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	184 706	283 896

LIITE 25 VARAUKSET JA MUUT VELAT

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Varaus odotettavissa olevista luottotappioista	414	402
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	349	1 461
Vuokrasopimusvelka	355	616
Siirtovelat		
Korkovelat	18 165	20 555
Saadut ennakkomaksut	569	438
Muut siirtovelat	2 573	2 717
Muut		
Velat korttitapahtumista	8 850	16 087
Muut	664	694
Varaukset ja muut velat yhteensä	31 938	42 970

Vuokrasopimusvelka on esitetty liitteessä 29.

LIITE 26 OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Osakepääoma	10 000	10 000
Käyvän arvon rahasto		
Oman pääoman ehtoiset	714	527
Vieraan pääoman ehtoiset	-57	-526
Vapaat rahastot		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	30 000	30 000
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	9 566	8 136
Tilikauden voitto (tappio)	784	2 406
Oma pääoma yhteensä	51 007	50 543

OSAKEPÄÄOMA

Osakepääomaan merkitään maksettu osakepääoma. Bonum Pankilla on yhteensä 1 400 000 osaketta, missä ei ole tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

SIDOTUT RAHASTOT

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien rahoitusvarojen käyvän arvon muutoksen laskennallisella verolla vähennettynä. Käyvän arvon muutos voi olla positiivinen tai negatiivinen. Rahastoon merkityt vieraan pääoman ehtoista arvopapereista kirjatut erät siirretään tuloslaskelmaan, kun arvopaperista luovutaan. Vieraan pääoman ehtoiseen arvopaperiin kohdistuva odotettavissa oleva luottotappio merkitään tuloslaskelmaan ja käyvän arvon rahaston lisäykseksi. Käyvän arvon rahasto sisältää myös käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavien oman pääoman ehtoisten sijoitusten käyvän arvon muutoksen, jota ei myöhemmin luovutuksen yhteydessä siirretä tuloslaskelmaan.

VAPAAK RAHASTOT

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon on merkitty se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei ole merkitty osakepääomaan sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.

KERTYNEET VOITTOVARAT

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2024

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1	-526	527	1
Käyvän arvon lisäykset	1 600	371	1 971
Käyvän arvon vähennykset	-1 010	-137	-1 147
Käyvän arvon rahastosta tuloslaskelmaan siirretyt	5	-	5
Odotettavissa olevat luottotappiot	-10	-	-10
Laskennalliset verot	-117	-47	-164
Käyvän arvon rahasto 31.12	-57	714	657

ERITTELY KÄYVÄN ARVON RAHASTON MUUTOKSISTA 1.1.-31.12.2023

(1 000 euroa)	Vieraan pää- oman ehtoiset	Oman pääoman ehtoiset	Yhteensä
Käyvän arvon rahasto 1.1	-1 894	414	-1 480
Käyvän arvon lisäykset	3 030	358	3 388
Käyvän arvon vähennykset	-1 315	-217	-1 531
Odotettavissa olevat luottotappiot	-6	-	-6
Laskennalliset verot	-342	-28	-370
Käyvän arvon rahasto 31.12	-526	527	1

LIITE 27 ANNETUT JA SAADUT VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Muut vakuudet Suomen Pankille	-	143 199
Annetut vakuudet yhteensä	-	143 199
Saadut vakuudet		
Saamistodistukset	377 628	245 751
Johdannaissopimukset	24 740	11 790
POP Pankkien antamat talletussitoumukset	67 958	68 208
Saadut vakuudet yhteensä	470 325	325 749

Talletussitoumukset ovat keskusluottolaitospalveluiden tarjoamiseen liittyviä POP Pankki -ryhmän pankkien Bonum Pankki Oyj:ssä pidettäviä pitkäaikaisia rahamarkkinatalletuksia, joiden määrä vahvistetaan vuosittain suhteessa pankkien taseen loppusummaan.

LIITE 28 TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Luottolupaukset	185 172	171 533
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	185 172	171 533

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kohdistuva odotettavissa olevien luottotappioiden varaus on esitetty liitteessä 14.

LIITE 29 VUOKRASOPIMUKSET

BONUM PANKKI OYJ VUOKRALLE OTTAJANA

Bonum Pankki on ottanut vuokralle pääasiassa toimitiloja.

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2024

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	1 318	1 318
Vähennykset	-40	-40
Hankintameno 31.12.	1 279	1 279
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-708	-708
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	8	8
Poistot	-234	-234
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-934	-934
Kirjanpitoarvo 1.1.		610
Kirjanpitoarvo 31.12.		345

VARAT / KÄYTTÖOIKEUSOMAISUUSERÄT 31.12.2023

(1 000 euroa)	Toimitilat	Yhteensä
Hankintameno 1.1	867	867
Lisäykset	451	451
Hankintameno 31.12.	1 318	1 318
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-543	-543
Poistot	-165	-165
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-708	-708
Kirjanpitoarvo 1.1.		324
Kirjanpitoarvo 31.12.		610

Sisältyvät taseessa erään aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

VELAT / VUOKRASOPIMUSVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2024	31.12.2023
Vuokrasopimusvelka 1.1	616	329
Lisäykset	-	451
Vähennykset	-262	-164
Vuokrasopimusvelka 31.12.	355	616

Sisältyvät taseessa erään Muut velat

VAIKUTUS RAHOITUKSEN RAHAVIRTAAN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Vuokrasopimuksista johtuva lähtevä rahavirta	-281	-175

VAIKUTUS TULOSLASKELMAAN

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Poistot		
Toimitilat	-262	-165
Poistot yhteensä	-262	-165

Sisältyvät tuloslaskelmassa erään poistot ja arvonalentumistappiot aineellisesta hyödykkeistä.

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Korkokulut vuokrasopimusveloista yhteensä	-20	-11

Sisältyvät tuloslaskelmassa korkokatteeseen.

(1 000 euroa)	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Muuttuvat vuokrat, jotka eivät kuulu laskennan piiriin	-47	-62
Kulut alle 12 kk vuokrasopimukseen liittyen	-9	-6
Kulut arvoltaan vähäisiin omaisuuseriin liittyen	-35	-35
Yhteensä	-91	-102

Sisällytyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin.

LIITE 30 LÄHIPIIRITIEDOT

Bonum Pankin lähipiiriin kuuluvat yhtiön hallituksen ja johtoryhmän jäsenet sekä näiden läheiset perheenjäsenet. Lähipiiriin kuuluu myös Bonum Pankin emoyhteisö POP Pankkikeskus osk sekä sen johtoon kuuluvat avainhenkilöt. Lisäksi lähipiiriin kuuluvat sellaiset yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Johtoon kuuluvia avainhenkilöitä ovat Bonum Pankin hallitus ja toimitusjohtaja sekä johtoryhmä. Avainhenkilöihin kuuluu myös POP Pankkikeskus osk:n toimitusjohtaja ja tämän sijainen. Lähipiiriin kuuluvat myös Bonum Pankin kanssa samaan konserniin kuuluvat yhteisöt.

Bonum Pankki on myöntänyt lähipiirille asunto- ja kulutusluottoja tilikaudella 2024 henkilökunnan ehdoin ja ne on sidottu yleisesti käytössä oleviin viitekorkoihin.

LIIKETAPAHTUMAT LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN TAHOJEN KANSSA

	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt		Muut	
	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023
Varat				
Saamistodistukset			8 000	8 000
Luotot	412	271	-	-
Odotettavissa olevat luottotappiot	0	0	0	1
Velat				
Talletukset	7	34	35 951	30 905
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottolupaukset	-	8	-	250

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

	1.1 - 31.12.2024	1.1 - 31.12.2023
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	1 142	1 036
Yhteensä	1 142	1 036

TOIMITUSJOHTAJAN JA HALLITUKSEN SEKÄ VARAHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)

Palkka ja palkkiot

Ali-Tolppa Pia, toimitusjohtaja	285
Pulli Jaakko, hallituksen puheenjohtaja	36
Linna Hanna, hallituksen varapuheenjohtaja	27
Lähteenmäki Ilkka, hallituksen jäsen	24
Salo Kirsi, hallituksen jäsen	24
Yhteensä	397

LIITE 31 TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Bonum Pankin hallituksella ei ole tiedossa sellaisia tilikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia, joilla olisi olennaista vaikutusta Bonum Pankin tilinpäätöksessä esitetyn informaation kannalta.

ALLEKIRJOITUKSET

Sovellettavia tilinpäätössäännöksiä noudattaen laadittu tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Bonum Pankin varoista, vastuista, taloudellisesta asemasta sekä voitosta tai tappiosta.

Toimintakertomuksessa on todenmukaisen kuvan antava selostus Bonum Pankin liiketoiminnan kehitymisestä ja tuloksesta sekä kuvaus merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä ja muusta yrityksen tilasta.

Espoossa 14. päivänä helmikuuta 2025

Bonum Pankki Oyj:n hallitus

Jaakko Pulli
Hallituksen puheenjohtaja

Hanna Linna

Ilkka Lähteenmäki

Kirsi Salo

Pia Ali-Tolppa
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Espoossa 14. päivänä helmikuuta 2025

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Bonum Pankki Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

LAUSUNTO

Olemme tilintarkastaneet Bonum Pankki Oyj:n (y-tunnus 2192977-5) tilinpäätöksen tilikaudelta

1.1.-31.12.2024. Tilinpäätös sisältää pankin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien olennainen tilinpäätöksen laatimisperiaatteita koskeva informaatio.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan pankin taloudellisesta asemasta, toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja täyttää lakisäätöiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

LAUSUNNON PERUSTELUT

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emme ole suorittaneet pankille muita kuin tilintarkastuspalveluja.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

OLENNAISUUS

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohdulla odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessa huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolloja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT**KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA****Lainat ja saamiset asiakkailta – arvostus (Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 2, 12, 13, 14 ja 16)**

- Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 198 milj. euroa. Korkotuotot ja palkkiotuotot saamisista asiakkailta muodostavat merkittävän osan Bonum Pankin tuotoista.
 - IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu POP Pankki -ryhmän käyttämiin laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä ja luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
 - Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
 - Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamisten arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet luotonannon ohjeistuksen noudattamista, luottoriskien hallintaa sekä saamisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä periaatteita ja kontrolleja.
 - Olemme muodostaneet käsityksen ulkoistettujen prosessien osien kontrolliympäristöstä ISAE 3402 -raportteja hyödyntäen.
 - Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja.
 - Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
 - Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Sijoitusomaisuus ja johdannaiset (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetiedot 4, 3, 5, 13, 14, 17 ja 23)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 219 milj. euroa käsittäen pääasiassa käypään arvoon arvostettavia sijoituksia. Johdannaisvarojen tasearvo on 22 milj. euroa ja johdannaisvelkojen tasearvo 7 milj. euroa koostuen suojaustarkoituksessa pidettävistä sopimuksista. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.
- Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, POP Pankki -ryhmän omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkintaa erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
- Sijoitusomaisuuden ja johdannaispositiion arvostamiseen liittyy johdon harkintaa ja suojauslaskentaprosessi sisältää monia laskentavaiheita, minkä takia kyseisten erien arvostaminen ja kirjanpitokäsittely on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi.
- Olemme arvioineet POP Pankki -ryhmän soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt mm. käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostusprosessiin liittyvien kontrollien testausta.
- Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintalähteisiin.
- Tarkastukseen on osallistunut KPMG:n IFRS- ja rahoitusasiantuntijoita.
- Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta ja johdannaisia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VELVOLLISUUDET

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten IFRS-tilinpäätösstandardien mukaisesti ja siten, että tilinpäätös täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksiä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan pankin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa

esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUKSESSA

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän

tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitteleme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää

aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuvisissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

TILINTARKASTUSTOIMEKSIANTOA KOSKEVAT TIEDOT

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 27.6.2013 alkaen yhtäjaksoisesti 12 vuotta.

MUU INFORMAATIO

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muu-

toin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14. helmikuuta 2025
KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

RIIPPUMATTOMAN TILINTARKASTAJAN RAPORTTI BONUM PANKKI OYJ:N ESEF-TILINPÄÄTÖKSESTÄ

Bonum Pankki Oyj:n hallitukselle

Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on Bonum Pankki Oyj:n (y-tunnus 2192977-5) komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös [74370ORFAN8QA5JFA150-2024-12-31-0-fi.html](#) tilikaudelta 31.12.2024.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhtiön toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen (ESEF-tilinpäätös) laatimisesta siten, että ne täyttävät komission teknisen sääntelystandardin vaatimukset. Tähän vastuuseen kuuluu

- laatia ESEF-tilinpäätös XHTML-muodossa komission teknisen sääntelystandardin artiklan 3 mukaisesti
- varmistaa ESEF-tilinpäätöksen ja tilintarkastetun tilinpäätöksen keskinäinen yhdenmukaisuus.

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia ESEF-tilinpäätöksen komission teknisen sääntelystandardin vaatimusten mukaisesti.

TILINTARKASTAJAN RIIPPUMATTOMUUS JA LAADUNVALVONTA

Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilintarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunvalvontastandardia ISQM1, jonka mukaan tilintarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien

säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on arvopaperimarkkinalain 7:8 § mukaisesti varmentaa komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti laadittu tilinpäätös.

Velvollisuutenamme on ilmoittaa lausunnossamme, missä laajuudessa varmennus on suoritettu. Olemme suorittaneet kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 mukaisesti.

Tarkastukseen kuuluu toimenpiteitä evidenssin hankkimiseksi siitä,

- onko ESEF-tilinpäätös olennaisilta osin komission teknisen sääntelystandardin vaatimusten mukainen, ja
- ovatko ESEF-tilinpäätös ja tilintarkastettu tilinpäätös keskenään yhdenmukaisia.

Valittujen tarkastustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus riippuvat tilintarkastajan harkinnasta. Tähän sisältyy sen riskin arvioiminen, onko virheestä tai väärinkäytöksestä johtuvaa olennaista poikkeamaa komission teknisen sääntelystandardin vaatimuksista.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO

Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 8 §:n mukaisena lausuntona esitämme, että Bonum Pankki Oyj:n ESEF-tilinpäätökseen [74370ORFAN8QA5JFA150-2024-12-31-0-fi.html](#) sisältyvä tilinpäätös on olennaisilta osin laadittu komission teknisen sääntelystandardin mukaisesti.

Lausuntomme Bonum Pankki Oyj:n tilinpäätöksen tilintarkastuksesta tilikaudelta 31.12.2024 on annettu tilintarkastuskertomuksellamme päivätty 14.2.2025. Tällä raportilla emme anna tilinpäätöksen tilintarkastuksesta lausuntoa tai muuta varmennusjohtopäätöstä.

Helsingissä 13. maaliskuuta 2025

KPMG OY AB

Tiia Kataja
KHT

